

ГАБДУЛЛИНА ЗАУРЕ ЗИНУЛЛАЕВНА
ТЕЛЬГОЗИНА АЙГУЛЬ УТЕГЕНКЫЗЫ

15-20 ҒҒ. ҰЛТ-АЗАТТЫҚ КӨТЕРІЛІСТЕР

АВТОРЛЫҚ БАҒДАРЛАМА

ӘОЖ 373
КБК 74.268
Ұ 11

Құрастырушы авторлар: Габдуллина Зауре Зинуллаевна, Тельгозина Айгуль Утегенқызы

Пікір жазған:

Омаров Д.К. – Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің оқытушысы, педагогика саласы бойынша Phd докторы

Халықаралық ғылым мен білімді қолдау орталығының оқу-әдістемелік кеңес мәжілісінде талқыланып, 2021 ж «24» тамыз №584 хаттамасымен мақұлдаған және баспаға ұсынылған.

«15-20 ғғ. ұлт-азаттық көтерілістер»: /автор. бағд./Құраст.авт;

З. З. Габдуллина, А. У. Тельгозина – Алматы «EDU print» жедел басу баспаханасы, 2021.

Кітап жалпы білім саласы қызметкерлеріне арналған.

ӘОЖ 373
КБК 74.268

құраст. Авт: З. З. Габдуллина
А. У. Тельгозина
© «EDU print» жедел басу баспаханасы, 2021 ж

ISBN 978-601-02-0390-8

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМ МЕН БІЛІМДІ
ҚОЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ
«EDU PRINT» БАСПАХАНАСЫ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЦЕНТР ПОДДЕРЖКИ
НАУКИ И ОБРАЗОВАНИЯ
ТИПОГРАФИЯ «EDU PRINT»

СЕРТИФИКАТ

Осы сертификат

Габдуллина Зауре Зинуллаевна

2021 жылдың 24 тамызында
“15-20 ғғ. ұлт-азаттық көтерілістер”
атты әдістемелік көмекші құралын
(авторлық бағдарламасын) баспадан
шығарғанын растау үшін берілді

Настоящий сертификат выдан

Габдуллина Зауре Зинуллаевна

для подтверждения того, что
24 августа 2021 года издано
методическое пособие (авторская программа)
“15-20 гг. ұлт-азаттық көтерілістер”

Халықаралық ғылым мен білімді
қолдау орталығының директоры

Н.А. Жолтаева

Тіркеу № 001/0584

ӘОЖ 373

КБК 74. 268

Ұ 11

Құрастырушы авторлар: Габдуллина Зауре Зинуллаевна, Тельгозина Айгуль
Утегенкызы

Пікір жазған:

Омаров Д.К.- Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің
оқытушысы, педагогика саласы бойынша Phd докторы

Халықаралық ғылым мен білімді қолдау орталығының оқу-әдістемелік кеңес
мәжілісінде талқыланып, 2021 ж «24» тамыз №584 хаттамасымен
мақұлданған және баспаға ұсынылған.

«15-20 ғғ. ұлт-азаттық көтерілістер»: /автор. бағд/Құраст.авт;

З. З. Габдуллина, А. У. Тельгозина – Алматы «EDU print» жедел басу
баспаханасы, 2021.

Кітап жалпы білім саласы қызметкерлеріне арналған.

ӘОЖ 373

КБК 74. 268

құраст.Авт: З. З. Габдуллина

А. У. Тельгозина

© «EDU print» жедел басу баспаханасы, 2021 ж

ISBN 978-601-02-0390-8

Мазмұны

Түсінік хат-----	3 -бет
Бағдарламаның мазмұны-----	5-бет
Күнтізбелік тақырыптық жоспар-----	8-бет
Әдістемелік нұсқаулық бөлімі	
Қысқа мерзімді сабақ жоспары -----	10-бет
Пайдаланылған әдебиеттер-----	63- бет
Қосымшалар	
Оқушы дәптері-----	64-бет
Глоссарий-----	88-бет

Түсінік хат

Қазақстан тарихынан 9 сыныптарға арналған қолданбалы курс білім берудің әдістері мен түрлерін жетілдіру және білім сапасын көтеру арқылы жүзеге асырылады. XV- XX ғасырлардағы ұлт- азаттық көтерілістер, олардың басталу себебі, барысы туралы және көрнекті тұлғалар жайында толық деректер беру, заман талабына сай бірқатар өзгерістер мен саяси - әлеуметтік мәселелердің мәні көтерілістердің ерекшеліктерімен сәйкестендіріледі. Оқушылардың Отандық тарихтағы оқиғалар бойынша білімін дамыту мақсатында, тарихи білімді пайдаланып, қоғамда болып жатқан оқиғаларға баға беруге, қоғамдық өзгерістерге арналған жобалар құрастыруға бағыттау.

XV- XX ғасырлардағы ұлт-азаттық көтерілістерге КСРО құрамында болғанда басқаша баға беретін болса, еліміз егемендік алғаннан кейін Қазақстан тарихына жаңа деректер қосылуда, көлеңкелі тұстары қайта жаңғыртылып толықтырылуда. Осыған байланысты таңдаулы курсқа XV- XX ғасырлардағы басты ұлт-азаттық қозғалыстар енгізілді.

Өз ойлау қабілетін дамытып, оқиғаға өз көзқарасын білдіріп, көпшілік алдында ұтымды пікір айтып, дәріс сабағына машықтану.

Заман талабына сай білімін жетілдіріп, біліктілігін тексеруде танымдық зерттеу сабақтары маңызды.

Бұл курстың өзектілігі патриоттық тәрбие беруге негізделеді. Берілген курс география, елтану ғылымдарымен тығыз байланысты.

Таңдаулы курстың мақсаты: оқушылардың жеке тұлға болып қалыптасу үрдісінде олардың бойында Отанға деген сүйіспеншілік сезімдерін қалыптастыру және тарихты құрметтей білуге тәрбиелеу.

Таңдаулы курстың міндеттері:

-ұлтты өзге мемлекеттің экономикалық, саяси және басқа езгісінен азат ету, елдің табиғи ұлттық мүддесін қорғауға қабілетті мемлекеттілігін қалпына келтіру әрекеті екенін білу.

-ұлт-азаттық күрес – отарлық тәуелділіктегі халықтардың жат- жұттық езгіге қарсы азаттық күресі екенін түсіну.

- ұлт –азаттық күрес отар халықтардың отарлық езгіге қарсы жалпы халықтық күресі екенін түсіндіру.

-ұлт-азаттық қозғалыс- бұл ұлттық, әлеуметтік, экономикалық, саяси, діни, рухани қайшылықтардың түйіні екенін ажыратуға үйрету.

- отандық тарихты құрметтеуге қажетті білім мен білікті меңгерту.

-оқу еңбегіне қатысты білік пен дағдыны қалыптастыру, логикалық ойлауды, есте сақтау, суреттеу, сипаттау және үнемі өз білімін шығармашылықпен көтеру.

Оқушыларға сабақ беру барысында көтерілістермен таныстырумен бірге, көтеріліс жетекшілермен, көтеріліс болған аумақтармен жан-жақты түсінік берген жөн деп ойлаймын. Өйткені, оқушылар ұлт- азаттық көтерілістің себебі, барысы, шарықтау шегі, нәтижесі, маңызы, мәні туралы ақпараттарды білуі тиіс.

Шығармашылық тапсырмаларды орындау кезінде өз бетінше жұмыс істеудің өз орны бар.

Бағдарламаны өтілу барысында білім алушылар сыныпта және сыныптан тыс жұмыстар, яғни талдау, баға беру, кемшіліктері мен жетістіктерін атап көрсетеді.

Курс 9 сыныптарға арналған 34 сабақтан тұрады. Оқытылған бағдарламаның өту барысында төмендегідей қорытынды жасалады.

Оқытылып жатқан курстың көтеріліс кезеңдерін білу қажет, ұйымның картамен жұмыс істеу принциптері, жылдар мен оқиғаларды ажыратып,салыстыру, талдау және картадан анықтау, қосымша әдебиеттерді қолдану, тіл мәдениетін дамыту.Осы мақсатқа қатысты курстың өтілуі білім алушылардың тарихи картамен және кескін картамен жұмыс істеуді қалыптастыра білу және жаңаша жұмыс жасау, тарихи деректерді пайдалану, есте сақтау қабілетін дамыту, жадын қалыптастыру.

Білімді бағалау, меңгеру, жаңашылдығын анықтау, курстың негізгі бөлімдері бойынша қорытынды тест алынады.

Бағдарламаның мазмұны.

Кіріспе. (1 сағат)

Бағдарламаның мақсат- міндетін таныстыру, жылдық тақырыптық – күнтізбелік жоспарын таныстыру.

«Ұлт-азаттық қозғалыс» ұғымының жалпы сипаттамасы. (2 сағат)

«Ұлт-азаттық қозғалыс» дегеніміз не? Ұлт-азаттық қозғалыстардың туу себептері. Ұлт азаттық қозғалысты қайталау.

XV- XIX ғасырлардағы ұлт-азаттық көтерілістер -16 сағат

(Сырым Датұлының мінездемесі. Игельстром реформасы. Сырым Датұлының шешендік сөз өнеріне қосқан үлесі. Кіші жүз хандарының Сырымның кезіндегі іс- әрекеті. Көтерілістің жеңілу себептері мен тарихи маңызы. Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық көтерілісті қайталау. Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліске тақырыптық тест.

Саржан Қасымұлына сипаттама. Саржан Қасымұлы бастаған қозғалыс. (1825-1836 жж.) Жоламан Тіленшіұлына сипаттама. Кіші жүздегі Жоламан Тіленшіұлы бастаған ұлт- азаттық қозғалыс. Саржан Қасымұлы және Жоламан Тіленшіұлы бастаған ұлт-азаттық көтерілістерді қайталау. Саржан Қасымұлы және Жоламан Тіленшіұлы бастаған ұлт-азаттық көтерілістер тақырыбы бойынша тест.

Кенесары Қасымұлының тұлғасына сипаттама. Көтерілістің басталу себептері және барысы. Көтеріліс барысында хандық биліктің қалпына келтірілуі. Көтерілісшілердің Қоқан және Қырғыз манаптарымен соғысы. Хан Кененің басы қайда тұрғандығы туралы ақпараттар беру. Көтерілістің жеңілу себептері мен тарихи маңызы. Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық көтерілісті анықтау. Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс тақырыбында тест.

Жанқожа Нұрмұхамедұлына сипаттама. Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс. Көтерілістің жеңілу себептері. Есет Көтібарұлына сипаттама. Есет Көтібарұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс. Есет Көтібарұлы бастаған ұлт-азаттық көтерілістің қорытындысы. 1858 жылғы қазақ шаруаларының көтерілісі. 1858 жылғы көтерілістің тарихи маңызы. Жанқожа Нұрмұхамедұлы және Есет Көтібарұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліспен 1858 жылғы қазақ шаруаларының көтерілістерін салыстыра отырып қайталау. Жанқожа Нұрмұхамедұлы және Есет Көтібарұлы бастаған ұлт-

азаттық көтеріліспен 1858 жылғы қазақ шаруаларының көтерілістері тақырыбында тест.

1868-1869 жылдардағы Орал, Торғай және 1870 жылғы Маңғыстау қазақтарының көтерілісінің алғышарттары. 1868-1869 жылдардағы Орал, Торғай облыстарындағы көтеріліс. 1870 жылғы Маңғыстау қазақтарының көтерілісі. Көтерілістің жеңілу себептері мен салдарлары. 1868-1869 жылдардағы Орал, Торғай және 1870 жылғы Маңғыстау қазақтарының көтерілісін қайталау. 1868-1869 жылдардағы Орал, Торғай және 1870 жылғы Маңғыстау қазақтарының көтерілістері тақырыптарында тест.

1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің алғышарттары. Торғайдағы көтеріліс. Амангелді Имановтың рөлі. Жетісудағы көтеріліс. Жетісудағы көтеріліс жетекшілері Б.Әшекеев, Ж.Мәмбетов, Ұ. Саурықовқа сипаттама. Қазақ зиялы қауым өкілдерінің көзқарасы. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтерілістің жеңілу себептері, тарихи маңызы. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс бөлімін қайталау. 1916 жылғы ұлт-азаттық көтеріліс бөлімінен тест.

XXғ. басындағы қазақ зиялыларының ұлттық- демократиялық қозғалысы-2 сағат

«Алаш қайраткерлері.Мемлекеттік Думадағы қазақтар жайлы мәлімет», «Түркістан Автономиясы.М.Шоқай және М.Тынышбаев» жайлы ақпарат сабақтары қамтылады.

Кеңес үкіметі билігіне қарсы ұлт-азаттық қозғалыстар-14 сағат

«1929-1931 жылдардағы ұжымдастыруға қарсы шаруалар көтерілістері», «Қарақұм көтерілісі», «Сарбаздар көтерілісі», «Жетісу көтерілісі», «Маңғыстаудағы халық қозғалысы», «Қордай көтерілісі», «Созақ көтерілісі», «Шұбартау көтерілісі», «Батпаққара көтерілісі», «1958 жыл Теміртау оқиғасы», «1979 жыл "Неміс автономиясын " құру саясатына қарсы қозғалыс», «1986 жыл Желтоқсан оқиғасы», «1989 жыл Жаңаөзен оқиғасы», «1989 жыл Қарағанды оқиғасы» жайлы тақырыптар қамтылған.

Авторлық бағдарлама оқу жоспарының вариативті бөлігінің оқу бағдарламалары және элективті курстарды әзірлеу және әдістемелік қамтамасыз ету барысында барлық деңгейдегі мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарды басшылыққа ала отырып, «Оқу жоспарының вариативті бөлігінің оқу бағдарламалары мен элективті курстарды сараптамадан өткізу

және оларды жаңартылған білім беру мазмұны аясында әдістемелік камтамасыз ету» туралы ереже ҚР-ң 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III «Білім туралы» Заңына (06.05.2020 жылы енгізілген толықтырулар мен өзгертулер негізінде) сәйкес әзірленді.

Әрбір сабаққа ҚР «Білім стандартына сәйкес» 2020 6-сәуірдегі №130 бұйрығын басшылыққа ала отырып қысқа мерзімді сабақ жоспары түзілген.

Күнтізбелік-тақырыптық жоспар

№	Тақырыптар мазмұны	Сағат	Сабак түрі
	Кіріспе 1 сағат		
1	Курстың мақсат, міндетімен таныстыру.	1	теория
«Ұлт-азаттық қозғалыс» ұғымының жалпы сипаттамасы-2 сағат			
2	«Ұлт-азаттық қозғалыс» дегеніміз не? Ұлт-азаттық қозғалыстардың туу себептері.	2	теория, практика
XV- XIX ғасырлардағы ұлт-азаттық көтерілістер -16 сағат			
3	1783-1797 жылдардағы Сырым Датұлы бастаған қозғалыс	2	теория, практика
4	1820-1830 жылдардағы Саржан Қасымұлы, Жоламан Тіленшіұлы және Арынғазы Әбілғазұлы бастаған қозғалыстар	2	теория, практика
5	1836-1838 жылдардағы Исатай Тайманұлы және Махамбет Өтемісұлы бастаған көтеріліс	2	теория, практика
6	1837-1847 жылдардағы Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс	2	теория, практика
7	1856-1860 жылдардағы Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс	2	теория, практика
8	1847-1858 жылдардағы Есет батыр бастаған көтеріліс	2	теория, практика
9	1868-1870 жылдардағы Орал, Торғай және Маңғыстаудағы қазақ халқының азаттық күресінің батырлары	2	теория, практика
10	1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс және оның	2	теория,

	жетекшілері		практика
XXғ.басындағы қазақ зиялыларының ұлттық- демократиялық қозғалысы-2 сағат			
11	Алаш қайраткерлері.Мемлекеттік Думадағы қазақтар.	1	практика
12	Түркістан Автономиясы.М.Шоқай және М.Тынышбаев.	1	практика
Кеңес үкіметі билігіне қарсы ұлт-азаттық қозғалыстар-14 сағат			
13	1929-1931 жылдардағы ұжымдастыруға қарсы шаруалар көтерілістері.	1	практика
14	Қарақұм көтерілісі	1	практика
15	Сарбаздар көтерілісі	1	практика
16	Жетісу көтерілісі	1	практика
17	Маңғыстаудағы халық қозғалысы	1	практика
18	Қордай көтерілісі	1	практика
19	Созақ көтерілісі	1	практика
20	Шұбартау көтерілісі	1	практика
21	Батпаққара көтерілісі	1	практика
22	1958 жыл Теміртау оқиғасы	1	практика
23	1979 жыл "Неміс автономиясын " құру саясатына қарсы қозғалыс	1	практика
24	1986 жыл Желтоқсан оқиғасы	1	практика
25	1989 жыл Жаңаөзен оқиғасы	1	практика
26	1989 жыл Қарағанды оқиғасы	1	практика

Әдістемелік нұсқаулық бөлімі

Қысқа мерзімді сабақ жоспары

№1 сабак

Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Курс жайындағы толық ақпарат	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Кустың мақсаты мен міндеттерімен таныстыру, пәнге қызығушылығын арттыру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар												
Сабақтың басы	Оқушылармен амандасып, түгелдеу. Ынтмақтастық атмосферасын қалыптастыру. Сабақ тақырыбы, мақсатымен таныстырылады. Оқушыларды топқа бөлу: Оқушыларды түрлі –түсті бояумен боялған «Жасыл», «Қызыл», «Көк» асықтарды таңдап алу арқылы топқа бөлінеді.	Оқушылар амандасып, сабаққа назар аударады	«Отшашу» әдісі													
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Блиц-сұрақ әдісі 1. Қазақстан тарихы туралы не білеміз? 2. Курс не туралы үйретеді? 3. Курстың мақсаты қандай деп ойлайсыздар? 4. Курс міндеті қандай деп ойлайсыздар? 2-тапсырма: Жылдар сөйлейді . Кестен толтыр <table border="1"> <tr> <td>1783-1797</td> <td></td> </tr> <tr> <td>(1836-1838)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>(1837-1847);</td> <td></td> </tr> <tr> <td>(1856-1857);</td> <td></td> </tr> <tr> <td>(1868-1869);</td> <td></td> </tr> <tr> <td>(1870)</td> <td></td> </tr> </table>	1783-1797		(1836-1838)		(1837-1847);		(1856-1857);		(1868-1869);		(1870)		Сұрақтарға жауап береді Жылдардағы оқиғаларды жазып шығады Эссе жазады	Басбар-мақ әдісі арқылы Жұлдызшалар арқылы	
1783-1797																
(1836-1838)																
(1837-1847);																
(1856-1857);																
(1868-1869);																
(1870)																

	3-тапсырма. Шығармашылық жұмыс. Ұлт- азаттық көтеріліс болмағанда , қазіргі жағдай қандай болар еді? Эссе жазу		Басбар-мақ әдісі арқылы	
Сабақтың соңы 5 мин	Кері байланыс: «Ойды аяқта» -Бүгін мен білдім----- -Мен үйрендім----- -Қолымнан келеді----- -Қиындық тудырады----- <i>Бүгінгі сабақтың бағалау критерийлеріне қайтып оралу. .</i>	Пікір жазылған парақтарға өз ойларын жазып, сабаққа кері байланыс береді		Стикер қағаздары

№2 сабақ

Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	«Ұлт-азаттық қозғалыс» дегеніміз не? Ұлт-азаттық қозғалыстардың туу себептері.	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	«Ұлт-азаттық қозғалыс» туралы білімдерін кеңейтеді, олардың ың туу себептері туралы біледі	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 3 мин	Оқушылармен амандасып, түгелдеу. Ынтмақтастық атмосферасын қалыптастыру. Сабақ тақырыбы, мақсатымен таныстырылады. Оқушыларды топқа бөлу: Оқушыларды түрлі –түсті бояумен боялған «Жасыл», «Қызыл», «Көк» асықтарды таңдап алу арқылы топқа бөлінеді.	Оқушылар амандасып, сабаққа назар аударады	«Отшашу» әдісі	
Сабақтың ортасы	1-тапсырма: Кубизм әдісі 1. Қандай ұлт-азаттық қозғалыстарды	Текшедегі сұрақтарға	Басбар-мақ әдісі	

30мин	білеміз? 2. Ұлт –азаттық сөзін қалай түсінеміз? 3. Көтелістер кімдердің арасында болды? 4. Негізгі себеп неде деп ойлайсыңдар? 5. Көтерілістің салдары қандай болды? 2-тапсырма: Топпен жұмыс. Постер жасау 1-топ. Ұлт –азаттық көтерілістер 2-топ. Ұлт-азаттық көтерілістің салдары 3-тапсырма: Мен білдім әдісі. Кестені толтыру <table><tr><td>Сырым Датұлы көтерілісі</td><td></td></tr><tr><td>Махамбет Өтемісұлы көтерілісі</td><td></td></tr><tr><td>Кенесары көтерілісі</td><td></td></tr><tr><td>Есен Көтібарұлы көтерілісі</td><td></td></tr><tr><td>Исатай Тайманұлы көтерілісі</td><td></td></tr></table>	Сырым Датұлы көтерілісі		Махамбет Өтемісұлы көтерілісі		Кенесары көтерілісі		Есен Көтібарұлы көтерілісі		Исатай Тайманұлы көтерілісі		жауап береді Топпен постер жасайды, жұмысты қорғайды Кестені толтырады	арқылы Жұлдыз шалар арқылы Жұлдыз шалар арқылы	
Сырым Датұлы көтерілісі														
Махамбет Өтемісұлы көтерілісі														
Кенесары көтерілісі														
Есен Көтібарұлы көтерілісі														
Исатай Тайманұлы көтерілісі														
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия: «Эмоция аралдары» Оқушылар флипчартқа сабақ соңындағы көңіл күйіне сәйкес «Білімділер», «Шабыт», «Қуаныш», «Көңілсіздік», «Дымбілмес» т.б. аралдарға өз қайықшыларын әкеледі Білімділер Шабыт Қуаныш Көңілсіздік Дымбілмес	Рефлексия жасайды.												

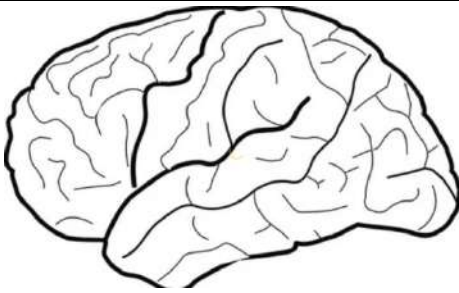
№3 сабақ

Бөлім:	
Мұғалімнің аты-жөні	
Күні:	
Сынып:	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1783-1797 жылдардағы Сырым Датұлы бастаған қозғалыс
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Сырым Датұлының мінездеме береді, Игельстром реформасы туралы білімдерін кеңейтеді

Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.
------------------	--

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар										
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Балалар көздерін жұмып,мұғалім сөзіне мұқият құлақ салады,әрбір сөйлемнің соңындағы сөзді хормен дауыстап айтады. Сабақта біздің көздеріміз ықыласпен қарайды және бәрін(көреді) Құлақтарымыз мұқият тыңдайды және бәрін (естиді) Басымыз өте жақсы ... (ойлайды)	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі											
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Ассосация жасау Сырым Датұлы (1712-1802) Көтерілістің басшысы Сырым Датұлы 1742 — 1802 жылдар аралығында өмір сүрген. Зерттеулерге қарағанда Батыс Қазақстан облысы Тайпақ ауданында дүниеге келген. Қазақ халқының өте тапқыр, көрнекті шешендерінің бірі. 2-тапсырма: Кластер жасау Игельстром реформасы 3-тапсырма: Кестені толтыр <table><tr><td>Игельстром Реформасы</td><td></td></tr><tr><td>Сырым Датұлы</td><td></td></tr><tr><td>Кіші жүздер</td><td></td></tr><tr><td>Ұлт-азаттық көтеріліс</td><td></td></tr><tr><td>Шешен</td><td></td></tr></table> 4-тапсырма: Мидың суретін сал. Бүгінгі алынған ақпараттарды жазып шық.	Игельстром Реформасы		Сырым Датұлы		Кіші жүздер		Ұлт-азаттық көтеріліс		Шешен		Сырым Датұлы туралы ақпараттармен бөліседі Постер жасайды. Жұмысты қорғайды Кестені толтырады мидың суретін меңгерген білімдерін білдіретін сөздермен толтырады.	Басбармақ әдісі арқылы Жұлдызшалар арқылы Басбармақ әдісі арқылы Басбармақ әдісі арқылы	
Игельстром Реформасы														
Сырым Датұлы														
Кіші жүздер														
Ұлт-азаттық көтеріліс														
Шешен														

				
Сабақтың соңы 5 мин	Кері байланыс: «Рефлексиялық пирамида» 	Пікір жазылған парақтарға өз ойларын жазып, сабаққа кері байланыс береді		Стикер қағаздары

№4 сабақ

Бөлім:	
Мұғалімнің аты-жөні	
Күні:	
Сынып:	
Сабақтың тақырыбы	1783-1797 жылдардағы Сырым Датұлы бастаған қозғалыс
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	1783–1797 жылдары Сырым Датұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыстың себептерін талдай білуге және олардың арасындағы байланыстарды білуге баулу
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шындайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 3 мин	Оқушылармен амандасып, түгелдеу. Ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру. Сабақ тақырыбы, мақсатымен таныстырылады. «Ой қозғау» әдісі арқылы оқушыларды жаңа тақырыпты меңгеруге ынталандыру.	Оқушылар амандасып, сабаққа назар аударады	«Басбармақ» әдісі 	сурет арқылы топқа бөлу

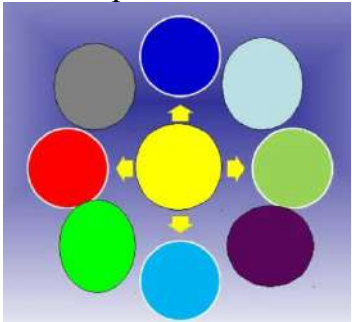
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма. Стикердегі сұрақтар 1. Сырым Датұлы кім? 2. Көтелірісқа жылдары болды? 3. Реформа туралы не білесің? 4. Көтеріліс қай аймақта болды? 5. Негізгі себебі не? 2-тапсырма: Топпен жұмыс. Ассосация құру. 1-топ.Көтерілістің басты мақсаты? 2-топ. Көтерілістің жетекшісі және қозғаушы күштері? 3-топ. Көтерілістің жеңілу себептері? 3-тапсырма: Жылдар сөйлейді <table border="1"> <tr><td>1768 ж</td><td></td></tr> <tr><td>1792 ж</td><td></td></tr> <tr><td>1787 ж</td><td></td></tr> <tr><td>1794 ж</td><td></td></tr> <tr><td>1795 ж</td><td></td></tr> <tr><td>1797 ж</td><td></td></tr> <tr><td>1802 ж</td><td></td></tr> </table>	1768 ж		1792 ж		1787 ж		1794 ж		1795 ж		1797 ж		1802 ж		Сұрақтарға жауап береді Постер жасайды. Жұмысты қорғайды Кестені толтырады	Басбармақ әдісі арқылы Жұлдызшалар арқылы Смайликтер арқылы	
1768 ж																		
1792 ж																		
1787 ж																		
1794 ж																		
1795 ж																		
1797 ж																		
1802 ж																		
Сабақтың соңы 5 мин	Кері байланыс: <i>Сабақ соңындағы оқушылардың кері байланысы:</i> МАҚСАТТАРҒА ҚАЙТА ОРАЛУ Үш минуттық эссе Не оңай болы? Не қиын болды? Нені үйрендім?	Пікір жазылған парақтарға өз ойларын жазып, сабаққа кері байланыс береді		Стикер қағаздары														

№ 5 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:

Сабақтың тақырыбы	1820-1830 жылдардағы Саржан Қасымұлы, Жоламан Тіленшіұлы және Арынғазы Әбілғазұлы бастаған қозғалыстар
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Саржан Қасымұлы, Жоламан Тіленшіұлы және Арынғазы Әбілғазұлы батырлар туралы білімдерін кеңейту, қозғалыстың себеп –салдарын түсіндіру
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шындайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің Әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	1.Сәлемдесу. 2.Қатынасын тексеру 3. сыныпты сабаққа әзірлеу 4. Атмосфералық ахуал қалыптасытру. Жылы сөз –жанға дауа. Жылы лебіздер айту	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-шамадақ-тау» әдісі	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Тұлғаны таны Саржан Қасымұлы бастаған қозғалыс (1825—1836 жылдары) Жоламан Тіленшіұлы 2-тапсырма: Ассоциация. Арынғазы Әбілғазұлы бастаған көтеріліс 	Батырлар туралы ақпараттармен бөліседі Постер жасайды . жұмысты қорғады	Басбар-мақ әдісі арқылы Жұлдызшалар арқылы	

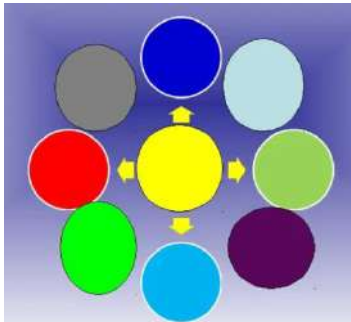
	3-тапсырма: Хабарлама әдісі . Оқушылардан өздерінің не үйренгенін көрсететін мәтіндік хабарлама (SMS) құрастыруды. Мәтін 50 сөзден аспауы керек.	Алған білімдерін хабарламаға жазады	Жұлдызша арқылы	
Сабақтың соңы 5 мин	Кері байланыс: «Білім қоржыны» Сабақтан алған әсерлерін стикерге жазып, қоржындарға салады.	Пікір жазылған парақтарға өз ойларын жазып, сабаққа кері байланыс береді	Оқушылар тақырыпты дәптерлерін е жазады. Зейіндері сабаққа ауады. Тапсырмалар орындауға дайындалады	

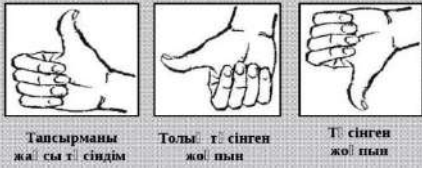
№6 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1820-1830 жылдардағы Саржан Қасымұлы,Жоламан Тіленшіұлы және Арынғазы Әбілғазұлы бастаған қозғалыстар	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Саржан Қасымұлы, Жоламан Тіленшіұлы және Арынғазы Әбілғазұлы батырлар туралы білімдерін кеңейту, қозғалыстың себеп –салдарын түсіндіру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Оқушылар өз есімдерінен басталатын сөздерден келесі оқушыға тілек айтады.	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	

Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Стикердегі сұрақтар 1. Ұлт- азаттық қозғалыс дегеніміз не? 2. Сырым Датұлы ұшандүниеге келген? 3. Санжар Қасымұлы туралы не білеміз 4. Жоламан Тіленшіұлы туралы не білеміз? 5. Арынғазы Әбілғазұлы турылы не білеміз? 6. Сырым Датұлы бастаған көтеріліс қай жылдары болды? 7. Көтерілістің жеңілу себебін түсіндір 2-тапсырма: Топпен жұмыс.Кластер құру. Көтерілістің басталу кезеңдері 1-топ. Патша үкіметіне жағынған сұлтандар мен билердің ауылын шауып алудан 2-топ. Шекара шебіндегі әскерилерге 3-топ.Патша үкіметінің жасақтарына 3-тапсырма: Ия/жоқ әдісі . <table><tr><th>мәтін</th><th>ия</th><th>жоқ</th></tr><tr><td>XVIII ғ. аяғы мен XIX ғ. басында Қазақстанның оңтүстігіндегі саяси жағдай күрделі болды</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Орта Азиялық екі Бұқара және Қоқанның мүдделері қақтығысқа түсті</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Қоқан хандығы, енді Солтүстік Қазақстанды жаулап алуды көздейді.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>1810 жылы Оңтүстік Қазақстанды жаулап алды</td><td></td><td></td></tr></table>	мәтін	ия	жоқ	XVIII ғ. аяғы мен XIX ғ. басында Қазақстанның оңтүстігіндегі саяси жағдай күрделі болды			Орта Азиялық екі Бұқара және Қоқанның мүдделері қақтығысқа түсті			Қоқан хандығы, енді Солтүстік Қазақстанды жаулап алуды көздейді.			1810 жылы Оңтүстік Қазақстанды жаулап алды			Сұраққа жылдам жауап береді. Постер жасайды. Жұмысты қорғайды Пікірін белгілейді	Жұлдыз шалар арқылы Басбар-мақ әдісі арқылы Смайли ктер арқылы
мәтін	ия	жоқ																
XVIII ғ. аяғы мен XIX ғ. басында Қазақстанның оңтүстігіндегі саяси жағдай күрделі болды																		
Орта Азиялық екі Бұқара және Қоқанның мүдделері қақтығысқа түсті																		
Қоқан хандығы, енді Солтүстік Қазақстанды жаулап алуды көздейді.																		
1810 жылы Оңтүстік Қазақстанды жаулап алды																		

	Қоқан хандығының қол астына Ұлы жүздің көп рулары: Бестамғалы (35 мың үй), Сыйқым (5 мың үй), Шымыр (9 мың үй), Жаныс (7 мың үй) қарады. Бұхарадағы соғысқа жарайтын қазақтардан жасақ жинап алуға рұқсат бермеді					
Сабақтың соңы 5 мин	Кері байланыс “Бас бармақ” тәсілі Тапсырманы жаңы т. сіндім Толық т. сінген жоқпын Т. сінген жоқпын				Рефлексия жасайды.	

№7 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1836-1838 жылдардағы Исатай Тайманұлы және Махамбет Өтемісұлы бастаған көтеріліс	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Исатай Тайманұлы және Махамбет Өтемісұлы батырлар туралы білімдерін кеңейту, қозғалыстың себеп –салдарын түсіндіру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	1. Ұйымдастыру Оқушылардың сабаққа дайындығы. Сабақтың басталуына жағымды ықпал ететін көңіл күй қалыптастыру. «Бұзық телефон» ойыны. Дұрыс тындалым, айтылымға бағыттау. Оқушыларды дұрыс тындауға	Оқу-құралдарын әзірлейді	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	

	ынталандырады. Шаттық шеңберге тұрып бастаушы келесі адам құлағына бір сөз сыбырлайды соңында бастаушыға қайта келгенде сол сөз жету керек, кейін сөзді ауыстырып жіберген адам анықталады.									
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Ой қозғау . Кір жаятын жіп 1. Ұлт- азаттық қозғалыс дегеніміз не? 2. Сырым Датұлы ұшандүниеге келген? 3. Санжар Қасымұлы туралы не білеміз 4. Жоламан Тіленшіұлы туралы не білеміз? 5. Арынғазы Әбілғазұлы туырылы не білеміз? 6. Сырым Датұлы бастаған көтеріліс қай жылдары болды? 7. Саржан Қасымұлы,Жоламан Тіленшіұлы және Арынғазы Әбілғазұлы бастаған көтерілістер 2-тапсырма: Постер жасау 1-топ. Исатай Тайманұлы 2-топ.Махамбет Өтемісұлы 3-тапсырма: Кестені сәйкестендір <table><tr><td>Қарауылқожаның жүгенсіздігіне байланысты Исатай Жәңгір ханға наразылық хатын жолдады</td><td>1815 жылы 12 мамырда</td></tr><tr><td>Бөкей хан қайтыс болады</td><td>1835 ж</td></tr><tr><td>сотқа тартылған</td><td>1812 жылы</td></tr></table>	Қарауылқожаның жүгенсіздігіне байланысты Исатай Жәңгір ханға наразылық хатын жолдады	1815 жылы 12 мамырда	Бөкей хан қайтыс болады	1835 ж	сотқа тартылған	1812 жылы	Сұрақтарға жауап береді	Смай-ликтер арқылы	
Қарауылқожаның жүгенсіздігіне байланысты Исатай Жәңгір ханға наразылық хатын жолдады	1815 жылы 12 мамырда									
Бөкей хан қайтыс болады	1835 ж									
сотқа тартылған	1812 жылы									
	Постер жасайды . Жұмысты қорғайды	Смай-ликтер арқылы								
	Кестені сәйкестендіреді	Смай-ликтер арқылы								

	Исатай ақталып шығады			
	Орынбор Шекаралық комиссиясы сташындыққа бекіткен	1817-1823 жылдары		
	Жайық бөлімінің старшыны	1814 ж		
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 			

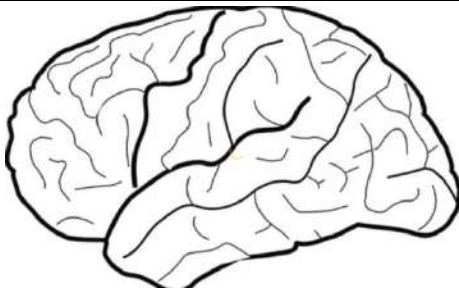
№8 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1836-1838 жылдардағы Исатай Тайманұлы және Махамбет Өтемісұлы бастаған көтеріліс	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Исатай Тайманұлы және Махамбет Өтемісұлы батырлар туралы білімдерін кеңейту, қозғалыстың себеп –салдарын түсіндіру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	2. Ұйымдастыру Оқушылардың сабаққа дайындығы. Сабақтың басталуына жағымды ықпал ететін көңіл күй қалыптастыру. «Сәлемдесу тренингі» Сәлем досым! (амандасады) Сен қалайсың? (иықтарынан соғады) Қайда болдың?(балақтарынан тартады) Мен сені сағындым (Қолдарын	Оқу-құралдарын әзірлейді	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	

	жүректеріне қояды) Сен келдің (Қолдарын жаяды) Жақсы болды (Құшақтайды)			
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Аквариумдағы балықтар 1.Кенесары Қасымұлы бастаған көтеріліс қамтыған аумақ? (Бүкіл үш жүз) 2.Кенесары мен Қоқан хандығымен қарым-қатынасының шиеленісіп кетуінің себебі? (1836 жылы оның туған бауыры Саржан сұлтанды, 1840 жылы әкесі Қасым төрені өлтірген болатын) 3.Кенесары бастаған ұлт-азаттық қозғалыс қай жылдарды қамтиды? (1837-1847жж.) 4.Көтерілістің басты мақсаты? (Қазақтардың Абылай хан тұсындағы тұсындағы жерді қалпына келтіру, округтерді тарату, отаршылар енгізген алым-салықтарды жою) 5.1841 жылдың қыркүйек айында үш жүздің өкілдері бас қосқан жиында қандай тарихи оқиға болды? (Кенесары Қасымұлы хан сайланды. Қазақ Хандығы қалпына келтірілді) 6.1845 жылы Кенесары хан Қоқан хандығынан қандай бекіністерін тартып алды? (Жаңақорған, Созақ, Жүлек) 2-тапсырма: Постер жасау. Ассоциация жасау. 1-топ. Шаруалар көтерілісінің басталу себептері. 2-топ. Жүру барысы және патша үкіметінің көтеріліске қарсы шаралары. 3-топ. Көтерілістің жеңілуі, тарихи маңызы 3-тапсырма: Мидың суретін сал. Бүгінгі сабақта алған білімдерін жазады	Сұрақтарға жауап береді Постер жасайды . Жұмысты қорғайды Теориялық білімдерін жазып	Басбар-мақ әдісі арқылы Жұлдызшалар арқылы Басбар-мақ әдісі	

		шығады	арқылы	
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 			

№9 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1837-1847 жылдардағы Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Кенесары Қасымұлы туралы білімдерін кеңейту, ұлт-азаттық қозғалыстың себеп-салдары туралы меңгерту	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	Сыныппен амандасып оқушылардың сабаққа қатысын, сынып тазалығын қадағалаймын. Сыныпта жағымды психологиялық ахуал туғызу үшін «Мен сіздерге сенемін» психологиялық тренинг жүргіземін.	Оқу-кұралдарын әзірлейді	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Тұлғаны таны	Кенесары Қасымұлы туралы ақпарат жазады	Басбармақ әдісі арқылы	

	 Кенесары Қасымұлы 2-тапсырма: Топтық тапсырма. Ассоциация жасау. 1-топ. Көтерілістің басталу себептері 2-топ. Көтерілістің мақсаты 3-топ. Көтерілістің басты қозғаушы күші, аймақтар 3-тапсырма: Блиц- сұрақтар 1.Кенесары Касымұлы бастаған көтеріліс қамтыған аумақ? (<i>Бүкіл үш жүз</i>) 2.Кенесары мен Қоқан хандығымен қарым-қатынасының шиеленісіп кетуінің себебі? (<i>1836 жылы оның туған бауыры Саржан сұлтанды, 1840 жылы әкесі Қасым төрені өлтірген болатын</i>) 3.Кенесары бастаған ұлт-азаттық қозғалыс қай жылдарды қамтиды? (<i>1837-1847жж.</i>) 4.Көтерілістің басты мақсаты? (<i>Қазақтардың Абылай хан тұсындағы тұсындағы жерді қалпына келтіру, округтерді тарату, отаршылар енгізген алым-салықтарды жою</i>) 5.1841 жылдың қыркүйек айында үш жүздің өкілдері бас қосқан жиында қандай тарихи оқиға болды? (<i>Кенесары Қасымұлы хан сайланды. Қазақ Хандығы қалпына келтірілді</i>) 6.1845 жылы Кенесары хан Қоқан хандығынан қандай бекіністерін тартып алды? (<i>Жаңақорған, Созақ, Жүлек</i>)	Постер жасайды. Жұмысты қорғайды Сұрақтарға жауап береді	Жұлдыз шалар арқылы Жұлдыз шалар арқылы	
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 			

№10 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1837-1847 жылдардағы Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Кенесары Қасымұлы туралы білімдерін кеңейту, ұлт-азаттық қозғалыстың себеп-салдары туралы меңгерту	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шындайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар																	
Сабақтың басы 5 минут	Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру	Оқу-құралдарын әзірлейді	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі																		
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Миға шабуыл. хронологиялық кесте жасау: <table> <tr> <th>Жылдар.</th> <th>Оқиғалар</th> </tr> <tr> <td>1837ж, қараша:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1838ж, 26мамырда:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1838ж, күзінен:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>1841ж, тамыз:</td> <td></td> </tr> </table> 2-тапсырма. Ассосация жасау. 1-топ.Кенесарының хаттары 2-топ.Көтерілістің тарихы маңызы 3-топ.Көтерілістің жеңілу себебі 3-тапсырма. «Ақиқат/ жалған» әдісі <table> <tr> <th>мәтін</th> <th>Ақи-қат</th> <th>Жал-ған</th> </tr> <tr> <td>Патша үкіметі белгіленген шектеулі аймақта ғана көшіп қонуға тиіс болды</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Кенесары соғыс қимылдарын толық тоқтатып Ресейге</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Жылдар.	Оқиғалар	1837ж, қараша:		1838ж, 26мамырда:		1838ж, күзінен:		1841ж, тамыз:		мәтін	Ақи-қат	Жал-ған	Патша үкіметі белгіленген шектеулі аймақта ғана көшіп қонуға тиіс болды			Кенесары соғыс қимылдарын толық тоқтатып Ресейге			Кестені толтырады <
Жылдар.	Оқиғалар																				
1837ж, қараша:																					
1838ж, 26мамырда:																					
1838ж, күзінен:																					
1841ж, тамыз:																					
мәтін	Ақи-қат	Жал-ған																			
Патша үкіметі белгіленген шектеулі аймақта ғана көшіп қонуға тиіс болды																					
Кенесары соғыс қимылдарын толық тоқтатып Ресейге																					

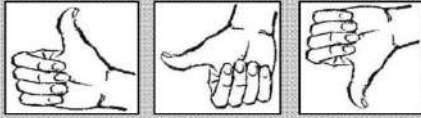
	бағынуға тиіс болды					
	Кенесарыға қылмыстық істерді қарауға рұқсат берді					
	Орынбор ведомствосына қарайтын қазақтардың барлығы Ресей империясына 3 сом 50 тиын түтін салығын төлеп тұруға міндетті болды					
	4-тапсырма: Тарихи сынақ хат 1.Кенесары сарбаздары..... жылы сұлтан Қоңырқұлжа Құдаймендіұлы мен отряды қорғап тұрған бекінісін өртеп жібереді 2. 1844 ж шілденің..... не қараған түнде болған шайқаста Ахметның отрядын қоршап. Кенесарыға қарсы қазақ феодалдарының сұлтаны мерт болды			Қалып кеткен сөздерді жазады	Жұлдызша арқылы	
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 					

№11 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1856-1860 жылдардағы Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Жанқожа Нұрмұхамедұлы туралы білімдерін кеңейту, ұлт-азаттық қозғалыстың себеп-салдары туралы меңгерту	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

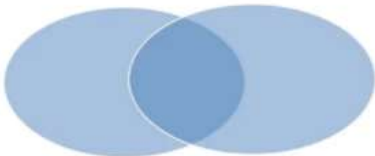
Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын	Ширату жаттығуын	«Ауыз-ша»	

	тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Қима суреттерді құрастыру арқылы (ақын суреті, құдықтың суреті, таудың суреті)	орындайды.	мадақтау» әдісі	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: «Миға шабуыл» 1 Көріліс шарпыған жерлер 2. Қазірге тәуелсіздікті алуы кенесарының ролі қандай болды 3.Көтерілісті қолдаушы топтар 4.Кенесарыны қолдаған рулар 5.Кенесарыны қолдаған батырлар 2-тапсырма: Топпен жұмыс. 1-топ. Жанқожа Нұрмұхамедұлы 2-топ. Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс 3-тапсырма: «Қалыпқа келтіру» әдісі. 1.Қоқан ханы 1808 ж(Ташкентті басып алды) 2.1814 жбасып алды (Түркіс-танды) 3. Қоқандықтарға қазақтар4 арба секеуіл, 1000 мың бау қамыс төлеугі тиіс еді(6 қой)	Сұрақтарға жауап береді Постер жасайды. Жұмысты қорғайды сөйлемдерді анықтамаларға сүйеніп жалғастырады	Бағдаршам арқылы Бағдаршам арқылы Бағдаршам арқылы	
Сабақтың соңы 5 мин	Кері байланыс “Бас бармақ” т.сілі Тапсырманы жақсы т.сіндім Толық т.сінген жоқпын Т.сінген жоқпын	Рефлексия жасайды.		

№12 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1856-1860 жылдардағы Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Жанқожа Нұрмұхамедұлы туралы білімдерін кеңейту, ұлт-азаттық қозғалыстың себеп-салдары туралы меңгерту	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар										
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Аналардың бойында кездесетін ізгі қасиеттер «Мейірім» , «Жанашыр» , «Сабыр» аттарымен оқушылар топқа бөлініп отырады.	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі											
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Ойқозғау. Нұрқожа Сингвейн жасау Көтеріліс басшысы: Жанқожа Нұрмұхамедұлы 2-тапсырма: «Ойлан, жұптас, бөліс» әдісі Кенесары Қасымұлы мен Жанқожа Нұрмахамбедұлы бастаған көтеріліске Венн диаграммасын толтыру 3-тапсырма: Кестені толтыр Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған көтеріліс <table><tr><td>Мерзімі</td><td></td></tr><tr><td>Қозғаушы күші</td><td></td></tr><tr><td>Мақсаты</td><td></td></tr><tr><td>Негізгі шайқастар</td><td></td></tr><tr><td>Тарихи маңызы</td><td></td></tr></table>	Мерзімі		Қозғаушы күші		Мақсаты		Негізгі шайқастар		Тарихи маңызы		Бес жолды өлең құрастырады Диаграмманы толтырады Топпен жұмыс жасайды Кестені толтырады	Смай-ликтер арқылы Смай-ликтер арқылы Смай-иктер арқылы	
Мерзімі														
Қозғаушы күші														
Мақсаты														
Негізгі шайқастар														
Тарихи маңызы														

	сөйлем 1. Өмір сүрген жылдары..... 2. Мінезіндегі қасиеттері..... 3.Көтерілістегі негізгі оқиғалардың хронологиясы..... 4.Жеңілу себептері.....	аяқтайды	мақ әдісі арқылы						
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия «Мен білемін – Мен білгім келеді – Мен білдім». <table><tr><td>Мен білемін...</td><td>Мен білгім келеді...</td><td>Мен білдім...</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>	Мен білемін...	Мен білгім келеді...	Мен білдім...				Рефлексия жасайды.	
Мен білемін...	Мен білгім келеді...	Мен білдім...							

№14 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1847-1858 жылдардағы Есет батыр бастаған көтеріліс	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Есет батыр туралы білімдерін кеңейту, ұлт-азаттық қозғалыстың себеп-салдары туралы меңгерту	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	Оқушылардың сабаққа дайындығы. Сабақтың басталуына жағымды ықпал ететін көңіл күй қалыптастыру. «Өзіме тілек» әдісі. Түрлі-түсті стикерлерге білім алушы өзіне тілек жазып, ұшақ жасап, басқа білім алушыға ұшыру арқылы сол білім алушыға тілегін тілейді.	Оқу-құралдарын әзірлейді	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: «Кім жылдам» әдісі «Есет батыр бастаған көтеріліс»	Кестені толтырады	Басбармақ әдісі арқылы	

	<table><tr><td>аумағы</td><td>Көтеріліс себептері</td><td>Негізгі шайқастар</td><td>Салдары мен маңызы</td><td>Жеңілу себептері</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 2-тапсырма:Жұппен жұмыс. Ақиқат/жалған <table><tr><td>Мәтін</td><td>Ақиқат</td><td>жалған</td></tr><tr><td>1838 жылы Жоламан батырмен тізе қосып, көтеріліске шығып, Елек қорғанына шабуыл жасады.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>18471878 жылдары Жанқожа батырмен бірге Қоқан, Хиуа хандықтарына қарсы шықты</td><td></td><td></td></tr><tr><td>1863 жылы қабақ руының басқарушысы болып тағайындалады.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>1878 жылы ол қызметтен босатылады.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>1888 жылы қартайған шағында дүние салды.</td><td></td><td></td></tr></table> 3-тапсырма: Блиц сұрақтар.Автордың орындығы . Бір оқушы шығып сабақта алған теориялық білімн баяндап береді	аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері						Мәтін	Ақиқат	жалған	1838 жылы Жоламан батырмен тізе қосып, көтеріліске шығып, Елек қорғанына шабуыл жасады.			18471878 жылдары Жанқожа батырмен бірге Қоқан, Хиуа хандықтарына қарсы шықты			1863 жылы қабақ руының басқарушысы болып тағайындалады.			1878 жылы ол қызметтен босатылады.			1888 жылы қартайған шағында дүние салды.			Пікірлерін білдіреді Білімдерін баяндайды	Жұлдызшалар арқылы Басбармақ әдісі арқылы	
аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері																												
Мәтін	Ақиқат	жалған																														
1838 жылы Жоламан батырмен тізе қосып, көтеріліске шығып, Елек қорғанына шабуыл жасады.																																
18471878 жылдары Жанқожа батырмен бірге Қоқан, Хиуа хандықтарына қарсы шықты																																
1863 жылы қабақ руының басқарушысы болып тағайындалады.																																
1878 жылы ол қызметтен босатылады.																																
1888 жылы қартайған шағында дүние салды.																																
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия БІЛІМ САНДЫҒЫ	Рефлексия жасайды																														

№15 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1868-1870 жылдардағы Орал, Торғай және Маңғыстаудағы қазақ халқының азаттық күресінің батырлары	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Орал, Торғай және Маңғыстаудағы қазақ халқының азаттық күресінің батырлары туралы білімдерін кеңейту	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	Зейінін шоғырландыру» Қайырлы күн тілеу. Раппорт тапсыру. Оқушыларды мадақтау арқылы өз- өздеріне деген сенімділігін арттырып отырады.	Ширату жаттығуын орындайды.	« Ауыз-ша мадақтау» әдісі	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Миға шабуыл . Картанадан Орал, Торғай және Маңғыстауды табады 1.Орал қай жерде орналасқан? 2.Ауданы қанша? 3.Торғай қай жерде орналасқан? 4.Ауданы қандай? 5.Маңғысау қайда орналасқан? 6.Ауданы қандай? 2-тапсырма: Ассоциация құру. 1-топ. Торғайдағы көтерілістер 2-топ. Оралдағы көтерілістер 3-топ. Маңғыстаудағы көтерілістер 3-тапсырма: Блиц сұрақтар 1.Сыр бойы қазақтардың Орта Азия мемлекеттеріне қарсы күреске шығуының себептері қандай ?	Сұрақтарға жауап береді Ассоциация құрады Жұмыстарын қорғайды Сұрақтарға жауап береді	Басбармақ әдісі арқылы Жұлдызшалар арқылы Басбармақ әдісі арқылы	

	2. Халық батыры Жанқожа Нұрмұхамедұлының Хиуа мен Қоқан хандықтарына қарсы күресі туралы не білесіңдер? 3. Қазақтардың патша үкіметіне қарсы күреске шығуының негізгі себептерін атаңдар 4. Есет батыр патша үкіметіне қарсы қандай іс-қимылдар жасады? 5. Көтерілістің ортақ және ерекше белгілерін атаңдар 6. Көтерілістің жеңілу себептерін атаңдар			
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия . 	Рефлексия жазады		

№16 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1868-1870 жылдардағы Орал,Торғай және Маңғыстаудағы қазақ халқының азаттық күресінің батырлары	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Орал,Торғай және Маңғыстаудағы қазақ халқының азаттық күресінің батырлары туралы білімдеріңн кеңейту	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	Ұйымдастыру. Оқушылармен амандасу. Сыныпта жағымды психологиялық ахуал тудыру. «Уақыт капсуласы» стратегиясы. Мұғалім алдын-ала сыныптың әр оқушысына шағын тілектер дайындап, оларды бір-бірінен кіндер ұяшықтарға салып қояды. «Тілектердің» сыртқы бетінде берілген сандар оқушының сабақ барысында жұмыс жасайтын тобын білдіреді. Оқушылар тілектерді алып, сыныбына дауыстап оқиды.	Оқу-құралдарын әзірлейді	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	

Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс және оның жетекшілері туралы білімдерін кеңейту
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Сіздер ізденгенсіздер ме? - Сіздер жалқаусыздар ма? -Сіздер ойшылсыздар ма? - Сіздер еріншіксіздер ме? - Сіздер тапқырсыздар ма? - Сіздер алғырсыздар ма? - Сіздер әдептісіздер ме? - Сіздер ұйымшылсыздар ма?	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: «Күн шуақ» әдісі Амангелді Иманов 2-тапсырма: «Бірік, бөліс» әдісі 1-топ. 1916 жылығы Ұлт-азаттық көтеріліс себептері және басталуы 2-топ. Көтерілістің ірі орталықтары 3-топ. Көтерілістің жеңілу себептері, тарихи маңызы 3-тапсырма: Автор орындығы сабақта алған теориялық білімдерін баяндайды	Постер жасайды Жұмысты қорғайды Баяндайды	Смай-ликтер арқылы смай-ликтер арқылы Смай-ликтер арқылы	
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия.	Рефлексия жасайды.		

				
--	---	--	--	--

№ 18 сабақ

32-10-сабақ		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс және оның жетекшілері	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс және оның жетекшілері туралы білімдерін кеңейту	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

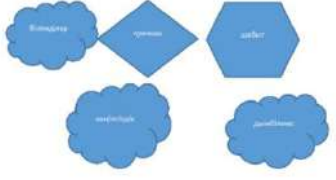
Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру «Жүректен жүрекке» әдісі арқылы бір-біріне жылы тілектер білдіреді. Қолымыздағы гүлді бір – бірімізге беру арқылы, “Өмір қымбатсың маған, себебі....” деген аяқталмаған сөйлемді аяқтай отырып, өмірге деген көзқарасымызды білдіреміз.	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	

мақсаттары	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру «Жүректен жүрекке» әдісі арқылы бір-біріне жылы тілектер білдіреді. Қолымыздағы гүлді бір – бірімізге беру арқылы, “Өмір қымбатсың маған, себебі....” деген аяқталмаған сөйлемді аяқтай отырып, өмірге деген көзқарасымызды білдіреміз.	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Тест тапсырмасы 1. 1916 ж ұлт-азаттық қозғалыстың ірі орталығының бірі А) Жетісу В) Ақмола С)Верный Д) Семей Е) Түркістан 2. 1916 жылғы көтерілістің негізгі қозғаушы күші: А) Қазақ байлары В) Қазақ интеллигенциясы С) Қазақ болыстары Д) Қазақ шаруалары мен қолөнершілері 3. 1916 жылғы көтеріліске байланысты орыс патшасы қай генералды Түркістан өлкесіне генерал – губернатор етіп сайланды: А) Кировты В) Куропаткинді С) Курносовты Д) Константиновты Е) Кирюхинді 4. 1916жылғы көтерілістің сипаты	Тест сұрақтарға жауап береді	Басбармақ әдісі арқылы	

	А) Буржуазиялық В) Ұлт-азаттық С) Демократиялық Д) Либералдық Е) Социалистік 5. «Қазақ» газетінде басылған «Тағы соғыс» мақаласының авторы? А) А. Байтұрсынов В) Ш. Құдайбердиев С) Ә. Бөкейханов Д) Ж. Аймауытов Е) М. Дулатов 6. 1916 ж. тамызда 5000 астам көтерілісшілер жазалаушы отрядын талқандап, басып алған жәрменке? А) Тоқмақ В) Бішкек С) Ыстықкөл Д) Қарқара Е) Ұзынағаш 7 Торғайдағы көтеріліс сардарбегі, Амангелдінің серігі, мерген. . . . А) Мұнай В) Ә. Жанбосынов С) Е. Курев Д) Кейкі батыр Е) Ұ. Саурықов 2-тапсырма: Топпен жұмыс. Постер жасау. 1-топ.Қазақ зиялыларының қызметі. 2-топ.Алаш партиясының құрылуы. 3-топ. Жазалу Лагерлері 3-тапсырма: Мен білдім әдісі. Кестені толтыру <table><tr><td>Әлихан Бөкейханов.</td><td></td></tr><tr><td>Ахмет Байтұрсынов</td><td></td></tr><tr><td>М.Дулатов</td><td></td></tr><tr><td>Ш.Құдайбердіұлы</td><td></td></tr><tr><td>Ж.Аймауытов</td><td></td></tr></table>	Әлихан Бөкейханов.		Ахмет Байтұрсынов		М.Дулатов		Ш.Құдайбердіұлы		Ж.Аймауытов		Топпен постер жасайды, жұмысты қорғайды Кестені толтырады	Жұлдыз шалар арқылы Жұлдыз шалар арқылы	
Әлихан Бөкейханов.														
Ахмет Байтұрсынов														
М.Дулатов														
Ш.Құдайбердіұлы														
Ж.Аймауытов														
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия: «Эмоция аралдары» Оқушылар флипчартқа сабақ соңындағы көңіл күйіне сәйкес «Білімділер», «Шабыт», «Қуаныш», «Көңілсіздік», «Дымбілмес» т.б. аралдарға өз қайықшыларын әкеледі	Рефлексия жасайды.												

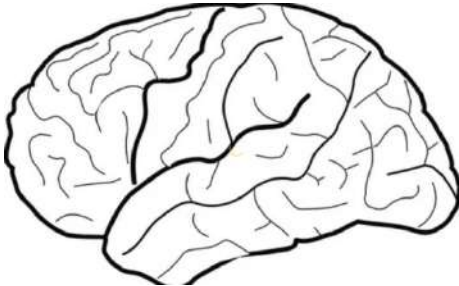
				
--	---	--	--	--

№20 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Түркістан Автономиясы.М.Шоқай және М.Тынышбаев.	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Түркістан Автономиясы.М.Шоқай және М.Тынышбаев. туралы білімдерін кеңейту	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Балалар көздерін жұмып,мұғалім сөзіне мұқият құлақ салады,әрбір сөйлемнің соңындағы сөзді хормен дауыстап айтады. Сабақта біздің көздеріміз ықыласпен қарайды және бәрін(көреді) Құлақтарымыз мұқият тыңдайды және бәрін (естиді) Басымыз өте жақсы ... (ойлайды)	Ширату жаттығуын орындайды.	« Ауыз-ша мадақтау » әдісі	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Ассоциация жасау 1. 1917ж Ресейде неше мемлекеттік төңкеріс болды. (екі) 2. Алғашқы қандай төңкеріс болды. (ақпан) 3. Ақпан төңкерісінде кім тақтан құлады. (П Николай) 4. П Николай тақтан құлатылды орнына қандай мемлекет құрылды? (уақытша	Сұрақтарға жауап береді	Басбармақ әдісі арқылы	

	үкімет) 5. Оны кімдер басқарды? (министрлер) 6. Большевиктер кімдерге үгіт - насихат жүргізді? (солдаттар мен жұмысшыларға) 7. Көтерілісшілер не деп ұрандады? 8. Қандай талаптар қойылды? 2-тапсырма: Кластер жасау 1-топ. Түркістан Автономиясы. 2-топ. М.Шоқай. 3-топ. М.Тынышбаев 3-тапсырма: Венн диаграммасы (Алашорда мен Түркістан автономиясының ұқсастықтарын табу) 4-тапсырма: Мидың суретін сал. Бүгінгі алынған ақпараттарды жазып шық. 	Постер жасайды. Жұмысты қорғайды Диаграмманы толтырады мидың суретін меңгерген білімдерін білдіретін сөздермен толтырады.	Жұлдызшалар арқылы Басбармақ әдісі арқылы Басбармақ әдісі арқылы	
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 	Рефлексия жасайды.		

№21 сабақ

Бөлім:	
Мұғалімнің аты-жөні	
Күні:	
Сынып:	
Сабақтың тақырыбы	1929-1931 жылдардағы ұжымдастыруға қарсы шаруалар көтерілістері.
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	1929-1931 жылдардағы ұжымдастыруға қарсы шаруалар көтерілістер туралы білімдерін кеңейту
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шындайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.

Сабақтың барысы

Сабақтың	Педагогтің әрекеті	Оқушының	Бағалау	Ресурстар
----------	--------------------	----------	---------	-----------

кезеңі/ уақыт		әрекеті												
Сабақтың басы 5 минут	Психологиялық ахуал туғызу. Даламдай кең пейілім (кұшақтарын ашады). Жүрегім толы мейірім (жүрек тұсын қолымен ұстайды). Мен үшін жоқ уағың (қолымен кіші дегенді көрсетеді). Бәріңе ортақ шуағым (екі қолын көтереді).	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі											
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма. Тест сұрақтары 1. Ұжымдастыру жылдары республика аумағында қанша толқулар мен көтерілістер орын алды? А) 372 В) 572 С) 272 Себебі: 2. Қазақстанда 1929 - 31 жылдардағы қарулы көтерілістің себебі не? А) Ауылшаруашылығы салығының көбеюі В) Күштеп ұжымдастыруға қарсылық С) Шаруалардың шұрайлы жерлерінен айырылуы. 3. Ұжымдастыру жылдары бандиттік - басмашы қозғалысының көрінісі деп бағаланған көтеріліс? А) Батпаққара көтерілісі В) Семейдегі көтеріліс С) Созақтағы көтеріліс 2-тапсырма: «Кім жылдам» әдісі. Жүппен жұмыс «1929-1931 жылдардағы ұжымдастыруға қарсы шаруалар көтерілістері.» <table border="1"> <thead> <tr> <th>аумағы</th><th>Көтеріліс себептері</th><th>Негізгі шайқастар</th><th>Салдары мен маңызы</th><th>Жеңілу себептері</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> 3-тапсырма: Қайталау сұрақтары 1. “Ауылды кеңестендіру” ұранымен Қазақстанда “жаңа революция” жүргізудің идеялық - саяси негізін кім жасады? 2. Ф. Голощекиннің идеясына қарсы шыққан кімдер, оларға қандай айып тағылды? 3. 1928 жылғы декрет не туралы?	аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері						Сұрақтарға жауап береді Кестені жүппен толтырады Сұрақтарға жауап береді	Басбармақ әдісі арқылы Жұлдызшалар арқылы Смайликтер арқылы	
аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері										

	4. Ұжымдастыру кезіндегі асыра сілтеушілік зардаптары туралы не білесің? 5. “Бесеудің хаты” мен Т Рысқұлов жазған хаттың тарихы қандай? 6. Ауылды жаппай ұжымдастырудың тигізген әсері қандай?			
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 	Рефлексия жасайды.		

№ 22 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Қарақұм көтерілісі	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Қарақұм көтерілісі туралы ақпараттармен таныстыру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің Әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	1.Сәлемдесу. 2.Қатынасын тексеру 3. сыныпты сабаққа әзірлеу 4. Атмосфералық ахуал қалыптасытру. Жылы сөз –жанға дауа. Жылы лебіздер айту	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Картамен жұмыс. Көтеріліс болған аймақты көрсет	Картадан аймағын көрсетеді	Басбармақ әдісі арқылы	

	 2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс «қарақұм көтерілісі» <table border="1"> <tr> <th>аумағы</th><th>Көтеріліс себептері</th><th>Негізгі шайқастар</th><th>Салдары мен маңызы</th><th>Жеңілу себептері</th></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table> 3-тапсырма: Хабарлама әдісі . Оқушылардан өздерінің не үйренгенін көрсететін мәтіндік хабарлама (SMS) құрастыруды. Мәтін 50 сөзден аспауы керек. 	аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері						Кестені толтырады	Жұлдызшалар арқылы	
аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері										
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 	Рефлексия жасайды.	Жұлдызша арқылы											

№23 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Сарбаздар көтерілісі	
Оқу бағдарламасына	Сарбаздар көтерілісі туралы ақпараттармен таныстыру	

сәйкес оқыту мақсаттары	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар																
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Оқушылар өз есімдерінен басталатын сөздерден келесі оқушыға тілек айтады.	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі																	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Картамен жұмыс. Көтеріліс болған аймақты көрсет 2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс «Сарбаздар көтерілісі» <table border="1"> <tr> <th>аумағы</th> <th>Көтеріліс себептері</th> <th>Негізгі шайқастар</th> <th>Салдары мен маңызы</th> <th>Жеңілу себептері</th> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table> 3-тапсырма: Ия/жоқ әдісі . <table border="1"> <tr> <th>мәтін</th> <th>ия</th> <th>жоқ</th> </tr> <tr> <td>Сарбаздар (ырғыз) көтерілісі сталиндік-голощекиндік зорлық-зомбылыққа, қуғын-сүргінге қарсы Ақтөбе округінің Ырғыз ауданының шаруаларының бас көтеруі</td> <td> </td> <td> </td> </tr> </table>	аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері						мәтін	ия	жоқ	Сарбаздар (ырғыз) көтерілісі сталиндік-голощекиндік зорлық-зомбылыққа, қуғын-сүргінге қарсы Ақтөбе округінің Ырғыз ауданының шаруаларының бас көтеруі			Картаны белгілейді Кестені толтырады Пікірін белгілейді	Жұлдызшалар арқылы Басбармақ әдісі арқылы Смайликтер арқылы	
аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері																
мәтін	ия	жоқ																		
Сарбаздар (ырғыз) көтерілісі сталиндік-голощекиндік зорлық-зомбылыққа, қуғын-сүргінге қарсы Ақтөбе округінің Ырғыз ауданының шаруаларының бас көтеруі																				

	Көтеріліс 1930 ж. 20 ақпанда басталды.					
	Наразылыққа қатысушылар ақпан айында белгілі діндар Мұқатай Саматовтың мешітінде жиналыс өткізді					
	Өз орталарынан Евсеевті хан сайлайды.					
	Жазалау 1931 ж. шілдесінен 1932 ж. наурызына дейін созылды					
	Нәтижесінде барлығы 42 адам ату жазасына кесіліп, 262 адам әр түрлі мерзімге сотталды және жер аударылды.					
Сабақтың соңы 5 мин	Кері байланыс “Бас бармақ” тәсілі 			Рефлексия жасайды.		

№24 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Жетісу көтерілісі	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Жетісу көтерілісі туралы ақпараттармен таныстыру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	3. Ұйымдастыру Оқушылардың сабаққа дайындығы.	Оқу-құралдарын	«Ауыз-ша»	

	Сабақтың басталуына жағымды ықпал ететін көңіл күй қалыптастыру. «Бұзық телефон» ойыны. Дұрыс тындалым, айтылымға бағыттау. Оқушыларды дұрыс тындауға ынталандырады. Шаттық шеңберге тұрып бастаушы келесі адам құлағына бір сөз сыбырлайды соңында бастаушыға қайта келгенде сол сөз жету керек, кейін сөзді ауыстырып жіберген адам анықталады.	әзірлейді	мадақтау» әдісі															
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Картамен жұмыс. Көтеріліс болған аймақты көрсет 2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс «Жетісу көтерілісі» <table><tr><th>аумағы</th><th>Көтеріліс себептері</th><th>Негізгі шайқастар</th><th>Салдары мен маңызы</th><th>Жеңілу себептері</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 3-тапсырма: Кестені сәйкестендір <table><tr><td>1916 жылғы</td><td>жаппай кара жұмысқа алуға және жергілікті өкімет орындарының озбырлығына карсы <u>Қазақстанның</u> жер жерінде ашынған халық толқулары өріс алып, бірте-бірте қарулы көтеріліске ұласа бастады</td></tr><tr><td>Шілденің аяғы мен тамыздың басында</td><td>қазақ пен қырғыз атамекендерін тастап, құлжа елкесі мен Қашғарияға бас сауғалады</td></tr></table>	аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері						1916 жылғы	жаппай кара жұмысқа алуға және жергілікті өкімет орындарының озбырлығына карсы <u>Қазақстанның</u> жер жерінде ашынған халық толқулары өріс алып, бірте-бірте қарулы көтеріліске ұласа бастады	Шілденің аяғы мен тамыздың басында	қазақ пен қырғыз атамекендерін тастап, құлжа елкесі мен Қашғарияға бас сауғалады	Картаны белгілейді	Смайликтер арқылы	
аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері														
1916 жылғы	жаппай кара жұмысқа алуға және жергілікті өкімет орындарының озбырлығына карсы <u>Қазақстанның</u> жер жерінде ашынған халық толқулары өріс алып, бірте-бірте қарулы көтеріліске ұласа бастады																	
Шілденің аяғы мен тамыздың басында	қазақ пен қырғыз атамекендерін тастап, құлжа елкесі мен Қашғарияға бас сауғалады																	
		Кестені толтырады	Смайликтер арқылы															
		Кестені сәйкестендіреді	Смайликтер арқылы															

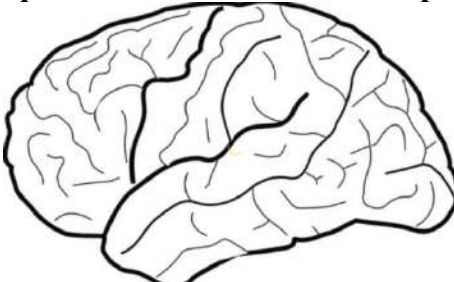
	28 шілдеде.	патшалық Ресейдің отаршылдық саясатына қарсы шыққан жергілікті халықтың ұлт-азаттық қозғалысы			
	300 мыңнан астам	Ресей патшасы II Николай империяны қысылшаң жағдайдан құтқару үшін қазақтарды, өзбектерді, төжіктерді, түрікмендерді, дүнгендер мен ұйғырларды майдандағы қара жұмысқа алу туралы жарлық (қ. Он алтыншы жылғы көтеріліс) шығарды			
	1916 ж. 25 маусым да.	. Жетісу облысының әскери комиссары жұмысқа алуға қарсы шықпау, көтерілісті тоқтату туралы жарлық берді, жарлықты орысшадаған жағдайда көтерілісті әскер күшімен басамын деп қорқытты.			
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 		Рефлексия жазады		

№25 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Маңғыстаудағы халық қозғалысы	

Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Маңғыстаудағы халық қозғалысы туралы ақпараттармен таныстыру
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар						
Сабақтың басы 5 минут	1. Ұйымдастыру Оқушылардың сабаққа дайындығы. Сабақтың басталуына жағымды ықпал ететін көңіл күй қалыптастыру. «Сәлемдесу тренингі» Сәлем досым! (амандасады) Сен қалайсың? (иықтарынан соғады) Қайда болдың?(балақтарынан тартады) Мен сені сағындым (Қолдарын жүректеріне қояды) Сен келдің (Қолдарын жаяды) Жақсы болды (Құшақтайды)	Оқу-құралдарын әзірлейді	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі							
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Картамен жұмыс. Көтеріліс болған аймақты көрсет 2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс «Маңғыстаудағы халық көтерілісі» <table border="1" data-bbox="378 1464 1010 1583"><tr><td>Себебі</td><td></td></tr><tr><td>Көтеріліс барысы</td><td></td></tr><tr><td>Көтеріліс нәтижесі</td><td></td></tr></table> 3-тапсырма: Мидың суретін сал. Бүгінгі сабақта алған білімдерін жазады 	Себебі		Көтеріліс барысы		Көтеріліс нәтижесі		Картаны белгілейлі Кестені толтырады Теориялық білімдерін жазып шығады	Басбармақ әдісі арқылы Жұлдызшалар арқылы Басбармақ әдісі арқылы	
Себебі										
Көтеріліс барысы										
Көтеріліс нәтижесі										

Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 			
------------------------	---	--	--	--

№26 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Қордай көтерілісі	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Қордай көтерілісі туралы ақпараттармен таныстыру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар арқылы ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	Сыныппен амандасып оқушылардың сабаққа қатысын, сынып тазалығын қадағалаймын. Сыныпта жағымды психологиялық ахуал туғызу үшін «Мен сіздерге сенемін» психологиялық тренинг жүргіземін.	Оқу-құралдарын әзірлейді	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Картамен жұмыс. Көтеріліс болған аймақты көрсет 2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс «Қордай көтерілісі»	Картаны белгілейді Кестені толтырады	Басбармақ әдісі арқылы Жұлдызшалар арқылы	

	<table> <tr> <td>аумағы</td><td>Көтеріліс себептері</td><td>Негізгі шайқастар</td><td>Салдары мен маңызы</td><td>Жеңілу себептері</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table> 3-тапсырма: Блиц- сұрақтар 1. Қордай көтерілісі қай жылы болды? 2. Қай жерде болды? 3. Негізгі себебі не? 4. Көтерілісті кім басқарды? 5. Көтеріліс нәтиесі	аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері						Сұрақтарға жауап береді	Жұлдызшалар арқылы	
аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері										
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 	Рефлексия жазады												

№27 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Сөздік көтерілісі	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Сөздік көтерілісі туралы ақпараттармен таныстыру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Мақсатымыз – білім алу, Міндетіміз- еңбек еті.	Оқу-құралдарын әзірлейді	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	

	Еңбек етіп ерінбей, Беске қолды жеткізу. Деп оқушыларға сабаққа деген ынтасын арттыру																										
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Картамен жұмыс. Көтеріліс болған аймақты көрсет 2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс «Созақ көтерілісі» <table><tr><td>аумағы</td><td>Көтеріліс себептері</td><td>Негізгі шайқастар</td><td>Салдары мен маңызы</td><td>Жеңілу себептері</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table> 3-тапсырма. «Ақиқат/ жалған» әдісі <table><tr><td>мәтін</td><td>Ақи-қат</td><td>Жал-ған</td></tr><tr><td>Жамбыл облысы Сарысу ауданы мен Түркістан облысы Созақ ауданында Кеңес өкіметінің 1930 жылғы асыра сілтеушілік саяси және экон. шараларына қарсы көтерілген халық қозғалысы.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>1930 ж. күзде Сарысу ауданының бір топ ауқатты адамдары тәркіленді</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Қызылорда, Алматы түрмелеріне, одан Мәскеудің Бутыркасына қамалып, сол жақта әйгілі “төрттік” шешімімен сотталды.</td><td></td><td></td></tr><tr><td>“Сарысу ауданы ГПУ</td><td></td><td></td></tr></table>	аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері						мәтін	Ақи-қат	Жал-ған	Жамбыл облысы Сарысу ауданы мен Түркістан облысы Созақ ауданында Кеңес өкіметінің 1930 жылғы асыра сілтеушілік саяси және экон. шараларына қарсы көтерілген халық қозғалысы.			1930 ж. күзде Сарысу ауданының бір топ ауқатты адамдары тәркіленді			Қызылорда, Алматы түрмелеріне, одан Мәскеудің Бутыркасына қамалып, сол жақта әйгілі “төрттік” шешімімен сотталды.			“Сарысу ауданы ГПУ			Картаны белгілейді <
аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері																							
мәтін	Ақи-қат	Жал-ған																									
Жамбыл облысы Сарысу ауданы мен Түркістан облысы Созақ ауданында Кеңес өкіметінің 1930 жылғы асыра сілтеушілік саяси және экон. шараларына қарсы көтерілген халық қозғалысы.																											
1930 ж. күзде Сарысу ауданының бір топ ауқатты адамдары тәркіленді																											
Қызылорда, Алматы түрмелеріне, одан Мәскеудің Бутыркасына қамалып, сол жақта әйгілі “төрттік” шешімімен сотталды.																											
“Сарысу ауданы ГПУ																											

	өкілі Тыныштықбаевты атыс кезінде бандиттер өлтірген				
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 				

№28 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Шұбартау көтерілісі	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Шұбартау көтерілісі туралы ақпараттармен таныстыру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Қима суреттерді құрастыру арқылы (ақын суреті, құдықтың суреті, таудың суреті)	Ширату жаттығуын орындайды.	« Ауызша мадақтау» әдісі	
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Картамен жұмыс. Көтеріліс болған аймақты көрсет 	Картаны белгілейді	ағдаршам арқылы	
	2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс	Кестені толтырады	Бағдаршам	

	«Шұбартау көтерілісі»						арқылы	
	аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері			
						Сөйлемдерді қалпына келтіреді	Бағдар- шам арқылы	
	3-тапсырма: «Қалыпқа келтіру» әдісі. 1 Шұбартау көтерілісі –әкімшілік саясатына қарсы халық толқуы (кеңес үкіметінің) 2. 1931 ж. наурыз айында Шығыс Қазақстан облысыныңболған.(Шұбартау ауданында) 3. 1930 жылдың басынан кең өрістеген ауқатты шаруаларғақарсы олардың шаруашылықтарын түгелдей дерлік күйретіп үлгерді. (кеңес өкіметінің қатал саясаты) 4. Көтерілісті 77 жастағы басқарды(Қарамұрзин Мырзаш) 5. Қазақстанның өз ішіндегі аудандарға..... мерзімге 17 адам жер аударылды, шартты түрде 22 адам сотталды (3 жылдан 5 жылға дейінгі)							
Сабақтың соңы 5 мин	Кері байланыс “Бас барма” т сілі Тапсырманы жақсы т. сіндім Толық т. сінген жоқпын Т. сінген жоқпын					Рефлексия жасайды.		

№29 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Батпаққара көтерілісі	

Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	Батпаққара көтерілісі туралы ақпараттармен таныстыру
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар										
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Аналардың бойында кездесетін ізгі қасиеттер «Мейірім» , «Жанашыр» , «Сабыр» аттарымен оқушылар топқа бөлініп отырады.	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі											
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Картамен жұмыс. Көтеріліс болған аймақты көрсет 2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс «Батпаққара көтерілісі» <table border="1"> <thead> <tr> <th>аумағы</th><th>Көтеріліс себептері</th><th>Негізгі шайқастар</th><th>Салдары мен маңызы</th><th>Жеңілу себептері</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> 3-тапсырма: «Мен саған ,сен маған» әдісі арқылы сұрақтар қойылады	аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері						Картаны белгілейді Топпен жұмыс жасайды Сұрақтарға жауап береді	Смай-ликтер арқылы Смай-ликтер арқылы Смай-ликтер арқылы	
аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері										
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия	Рефлексия жасайды.												

				
--	---	--	--	--

№30 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1958 жыл Теміртау оқиғасы	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	1958 жыл Теміртау оқиғасы туралы ақпараттармен таныстыру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар						
Сабақтың басы 5 минут	Оқушылардың сабаққа дайындығы. Сабақтың басталуына жағымды ықпал ететін көңіл күй қалыптастыру. «Өзіме тілек» әдісі. Түрлі-түсті стикерлерге білім алушы өзіне тілек жазып, ұшақ жасап, басқа білім алушыға ұшыру арқылы сол білім алушыға тілегін тілейді.		«Ауыз-ша мадақтау» әдісі							
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Картамен жұмыс. Оқиға болған аймақты көрсет 2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс «Теміртау оқиғасы» <table border="1"> <tr> <td>Себебі</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Көтеріліс барысы</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Көтеріліс нәтижесі</td> <td></td> </tr> </table> 3-тапсырма: Кіл жайғыштағы сұрақтар	Себебі		Көтеріліс барысы		Көтеріліс нәтижесі		Картаны сызады Кестені толтырады Сұрақтарға	Басбармақ әдісі арқылы Жұлдызшалар арқылы Басбар-	
Себебі										
Көтеріліс барысы										
Көтеріліс нәтижесі										

	 1. Теміртау оқиғасы қай жылы болды? 2. Көтеріліс болғай аймақ 3. Негізгі себебі не? 4. Көтерілістің қозғаушы күші кімдер? 5. Көтеріліс немен аяқталды?	жауап береді	мақ әдісі арқылы	
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия «Мен білемін – Мен білгім келеді – Мен білдім». <table> <tr> <td>Мен білемін... </td></tr></table>	Мен білемін... 		
Мен білемін... 				

№31 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1979 жыл "Неміс автономиясын " құру саясатына қарсы қозғалыс	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	1979 жыл "Неміс автономиясын " құру саясатына қарсы қозғалысы туралы ақпараттармен таныстыру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар , ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды.Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	Дәптерді біз ашайық Қолға қалам алайық Түп түзу боп отырып Әдемі етіп жазайық	Оқу- құралдарын әзірлейді	«Ауыз- ша мадақ- тау» әдісі	

Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: Ассоцасия құру. Неміс автономиясы			Ассоцасия құру	Басбар- мақ әдісі арқылы		
	2-тапсырма:Жұппен жұмыс. Ақиқат/жалған						
	Мәтін	Ақиқ ат	жалған			Пікірлерін білдіреді	Жұлдыз шалар арқылы
	1979 жылы Қазақ КСР аумағында Неміс автономия лық облысын құру жөніндегі сәтсіз жоба						
	Ерментау қаласын автономияның астанасы ету ұсынылды; автономияның ауданы 36 мың шаршы км, ал халқы 102 мың адамды құрар еді.						
	Автономияға Це линоград (Ерейм ентау), Қарағанд ы (Молодежный) және Түркістан облыстарының бірқатар аудандарын қосу ұсынылды						
	втономияның басшысы Целино град облысы Красноз наменск аудандық партия комитетінің бірінші хатшысы, ұлты неміс Андрей Браун/А. Коркин болуы керек еді						
	3-тапсырма: Кестені толтыр					Кестені толтырады	Басбар- мақ әдісі арқылы
	Автономия						

	кұрудың алғышарттары Автономия құру жобасы			
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия 	Рефлексия жасайды		

№32 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1986 жыл Желтоқсан оқиғасы	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	1986 жыл Желтоқсан оқиғасы туралы ақпараттармен таныстыру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	Зейінін шоғырландыру» Қайырлы күн тілеу. Раппорт тапсыру. Оқушыларды мадақтау арқылы өз- өздеріне деген сенімділігін арттырады. Сәлеметсің бе, Көк Аспан Сәлеметсің бе, Нұрлы Күн Сәлеметсің бе, Жер Ана Сәлеметсің бе, мұғалім Сәлеметсің бе, жан досым Міне, менің қолым бос Жылуыңа жылу қос	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	
Сабақтың ортасы 30 мин	1-тапсырма: Миға шабуыл 1. Желтоқсан оқиғасы қай жылы болды? 2. Оқиға қай жерде болды? 3. Көтерілістің негізгі себебі не? 4. Көтерілістің негізгі қатысушылары кім?	Сұрақтарға жауап береді	Басбармақ әдісі арқылы	

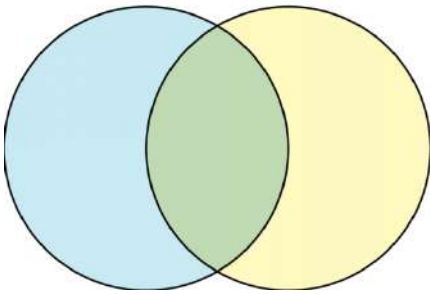
	5. Көтерілісті кім басқарды? 6.Көтеріліске қатысқан тұлғаларды ата. 2-тапсырма: Ассосация құру. 1-топ. Желтоқсан оқиғасы 3-тапсырма: Кестені толтыр <table border="1"> <tr> <td>Себебі</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Көтеріліс барысы</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Көтеріліс нәтижесі</td> <td></td> </tr> </table>	Себебі		Көтеріліс барысы		Көтеріліс нәтижесі		Ассосация құрады Жұмыстарын қорғайды Кестені толтырады	жұлдыз-шалар арқылы Басбармақ әдісі арқылы	
Себебі										
Көтеріліс барысы										
Көтеріліс нәтижесі										
Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия . 	Рефлексия жазады								

№33 сабақ

Бөлім:		
Мұғалімнің аты-жөні		
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1989 жыл Жаңаөзен оқиғасы	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	1989 жыл Жаңаөзен оқиғасы туралы ақпараттармен таныстыру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут	Ұйымдастыру. Оқушылармен амандасу. Сыныпта жағымды психологиялық ахуал тудыру. «Уақыт капсуласы» стратегиясы. Мұғалім алдын-ала сыныптың әр оқушысына шағын тілектер дайындап, оларды бір-бірден киндер ұяшықтарға салып қояды. «Тілектердің» сыртқы бетінде берілген сандар оқушының сабақ барысында жұмыс жасайтын тобын білдіреді. Оқушылар тілектерді алып, сыныбына дауыстап оқиды.	Оқу-құралдарын әзірлейді	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі	

Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: «Ыстық орындық» әдісі. 1.Жаңаөзен оқиғасы қай жылы болды? 2. Оқиға қай жерде болды? 3.Көтерілістің негізгі себебі не? 4. Көтерілістің негізгі қатысушылары кім? 5. Көтерілісті кім басқарды? 6.Көтеріліске қатысқан тұлғаларды ата. 2-тапсырма: Жұппен жұмыс. Кестені толтыр <table><tr><td>Себебі</td><td></td></tr><tr><td>Көтеріліс барысы</td><td></td></tr><tr><td>Көтеріліс нәтижесі</td><td></td></tr></table> 3-тапсырма: Вени диаграммасы Желтоқсан оқиғасы Мен Жаңаөзен оқиғасының ұқсастығы мен айырмашылығы 	Себебі		Көтеріліс барысы		Көтеріліс нәтижесі		Сұраққа жылдам жауап береді.	Басбармақ әдісі арқылы
Себебі									
Көтеріліс барысы									
Көтеріліс нәтижесі									
		Кестені толтырады	Басбармақ әдісі арқылы						
		диаграмманы толтырады	Басбармақ әдісі арқылы						

Сабақтың соңы 5 мин	Рефлексия. 			
------------------------	---	--	--	--

№34 сабақ

Бөлім:	
Мұғалімнің аты-жөні	
Күні:	

Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	1989 жыл Қарағанды оқиғасы	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	1989 жыл Қарағанды оқиғасы туралы ақпараттармен таныстыру	
Сабақтың мақсаты	Дидактикалық тапсырмалар, ойын элементтері арқылы білімдерін шыңдайды. Өзіндік ойын тақырыппен байланыстырады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар						
Сабақтың басы 5 минут	I. Ұйымдастыру кезеңі. -Оқушылардың сабаққа қатынасын тексеру. -сынып бөлмесінің тазалығын қадағалау -ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыру Сіздер ізденгенсіздер ме? - Сіздер жалқаусыздар ма? -Сіздер ойшылсыздар ма? - Сіздер еріншіксіздер ме? - Сіздер тапқырсыздар ма? - Сіздер алғырсыздар ма? - Сіздер әдептісіздер ме? - Сіздер ұйымшылсыздар ма?	Ширату жаттығуын орындайды.	«Ауыз-ша мадақтау» әдісі							
Сабақтың ортасы 30мин	1-тапсырма: «Күн шуақ» әдісі 1989 жыл Қарағанды оқиғасы 2-тапсырма: «Бірік, бөліс» әдісі <table> <tr> <td>Себебі</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Көтеріліс барысы</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Көтеріліс нәтижесі</td> <td></td> </tr> </table> 3-тапсырма: Кір жайғыш сұрақтары 1.Ереуіл қай жылы болды? 2. Негізгі қозғаушы күш кімдер? 3.Қандай шахтаның жұмысшылары қатысты? 4.Талап қандай болды? 5. Ереуіл нәтижесі	Себебі		Көтеріліс барысы		Көтеріліс нәтижесі		топтастырады кестені толтырады Жұмысты қорғайды Сұрақтарға жауап берелі	Смайликтер арқылы Смайликтер арқылы Смайликтер арқылы	
Себебі										
Көтеріліс барысы										
Көтеріліс нәтижесі										
Сабақтың соңы	Рефлексия.	Рефлексия								

5 мин

жасайды.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. «Қазақ әдебиеті». 1992 жылдың жинағы. Тынышбаев М. Ақтабан шұбырынды. – Алматы, 1992.-102-112бб.
2. Байтұрсынов А. Ақ жол. - Алматы, 1991. - 233б.
3. Нұрпейісов К. Алаш һәм Алашорда. – Алматы: 1995. - 64-б.
4. Тынышбаев М. Торғай һәм Ырғыз уезінің халқына. // Қазақ газеті №171-172. (272-276 бб.)
5. Қазақстан. Ұлттық энциклопедия /Бас ред. Ә.Нысанбаев. 1 том. – Алматы: «Қазақ энциклопедиясы» бас редакциясы, 1998, -720 б.
6. Орынбекова, Р. Ж. 1916 жылғы бүкілхалықтық көтеріліс және м. Тынышбаев / Р. Ж. Орынбекова, К. С. Ускембаев, Т. К. Сакабай.

Оқушы дәптері

Курстың мақсат, міндетімен таныстыру

1-тапсырма:

Блиц-сұрақ әдісі

5. Қазақстан тарихы туралы не білеміз?
6. Курс не туралы үйретеді?
7. Курстың мақсаты қандай деп ойлайсыздар?
8. Курс міндеті қандай деп ойлайсыздар?

2-тапсырма: Жылдар сөйлейді . Кестен толтыр

1783-1797	
(1836-1838)	
(1837-1847);	
(1856-1857);	
(1868-1869);	
(1870)	

3-тапсырма. Шығармашылық жұмыс.

Ұлт- азаттық көтеріліс болмағанда , қазіргі жағдай қандай болар еді?
Эссе жазу

«Ұлт-азаттық қозғалыс» дегеніміз не? Ұлт-азаттық қозғалыстардың туу себептері.

1-тапсырма: Кубизм әдісі

6. Қандай ұлт-азаттық қозғалыстарды білеміз?
7. Ұлт –азаттық сөзін қалай түсінеміз?
8. Көтелістер кімдердің арасында болды?
9. Негізгі себеп неде деп ойлайсыңдар?
10. Көтерілістің салдары қандай болды?

2-тапсырма: Топпен жұмыс. Постер жасау

1-топ. Ұлт –азаттық көтерілістер

2-топ. Ұлт-азаттық көтерілістің салдары

3-тапсырма: Мен білдім әдісі. Кестені толтыру

Сырым Датұлы көтерілісі	
Махамбет Өтемісұлы көтерілісі	
Кенесары көтерілісі	
Есен Көтібарұлы көтерілісі	
Исатай Тайманұлы	

көтерілісі	
------------	--

1783-1797 жылдардағы Сырым Датұлы бастаған қозғалыс

1-тапсырма: Ассоциация жасау

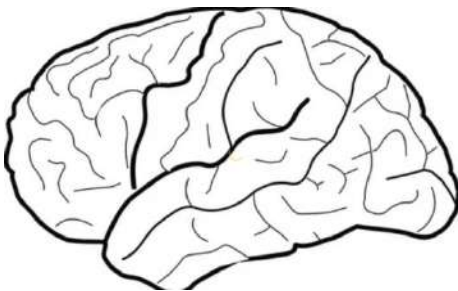
2-тапсырма: Кластер жасау Игельстром реформасы

3-тапсырма: Кестені толтыр

Игельстром Реформасы	
Сырым Датұлы	
Кіші жүздер	
Ұлт-азаттық көтеріліс	
Шешен	

4-тапсырма: Мидың суретін сал.

Бүгінгі алынған ақпараттарды жазып шық.

1783-1797 жылдардағы Сырым Датұлы бастаған қозғалыс

1-тапсырма. Стикердегі сұрақтар

6. Сырым Датұлы кім?
7. Көтеріліске жылдары болды?
8. Реформа туралы не білесің?
9. Көтеріліс қай аймақта болды?
10. Негізгі себебі не?

2-тапсырма: Топпен жұмыс. Ассоциация құру.

- 1-топ. Көтерілістің басты мақсаты?
- 2-топ. Көтерілістің жетекшісі және қозғаушы күштері?
- 3-топ. Көтерілістің жеңілу себептері?

3-тапсырма: Жылдар сөйлейді

1768 ж	
1792 ж	
1787 ж	
1794 ж	
1795 ж	
1797 ж	
1802 ж	

1820-1830 жылдардағы Саржан Қасымұлы, Жоламан Тіленшіұлы және Арынғазы Әбілғазұлы бастаған қозғалыстар

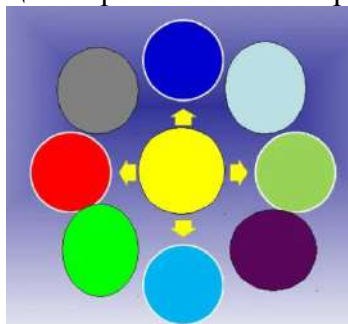
1-тапсырма: Тұлғаны таны

Саржан Қасымұлы бастаған қозғалыс (1825—1836 жылдары)

Жоламан Тіленшіұлы

2-тапсырма: Ассоциация. Арынғазы Әбілғазұлы бастаған көтеріліс

3-тапсырма: Хабарлама әдісі .

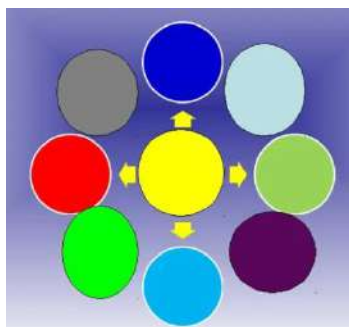
Оқушылардан өздерінің не үйренгенін көрсететін мәтіндік хабарлама (SMS) құрастыруды. Мәтін 50 сөзден аспауы керек.

1-тапсырма: Стикердегі сұрақтар

8. Ұлт- азаттық қозғалыс дегеніміз не?
9. Сырым Датұлы ұашандүниеге келген?
10. Санжар Қасымұлы туралы не білеміз
11. Жоламан Тіленшіұлы туралы не білеміз?
12. Арынғазы Әбілғазұлы туырылы не білеміз?
13. Сырым Датұлы бастаған көтеріліс қай жылдары болды?
14. Көтерілістің жеңілу себебін түсіндір

2-тапсырма: Топпен жұмыс.Кластер құру. Көтерілістің басталу кезеңдері

- 1-топ. Патша үкіметіне жағынған сұлтандар мен билердің ауылын шауып алудан
- 2-топ. Шекара шебіндегі әскерилерге
- 3-топ.Патша үкіметінің жасақтарына

3-тапсырма: Ия/жоқ әдісі .

мәтін	ия	жоқ
XVIII ғ. аяғы мен XIX ғ. басында Қазақстанның оңтүстігіндегі саяси жағдай күрделі болды		
Орта Азиялық екі Бұқара және Қоқанның мүдделері қақтығысқа түсті		
Қоқан хандығы, енді Солтүстік Қазақстанды жаулап алуды көздейді.		
1810 жылы Оңтүстік Қазақстанды жаулап алды		
Қоқан хандығының қол астына Ұлы жүздің көп рулары: Бестамғалы (35 мың үй), Сыйқым (5 мың үй), Шымыр (9 мың үй), Жаныс (7 мың үй) қарады.		
Бұхарадағы соғысқа жарайтын қазақтардан жасақ жинап алуға рұқсат бермеді		

1836-1838 жылдардағы Исатай Тайманұлы және Махамбет Өтемісұлы бастаған көтеріліс

1-тапсырма: Ой қозғау . Кір жаятын жіп

8. Ұлт- азаттық қозғалыс дегеніміз не?
9. Сырым Датұлы ұашандүниеге келген?
10. Санжар Қасымұлы туралы не білеміз
11. Жоламан Тіленшіұлы туралы не білеміз?
12. Арынғазы Әбілғазұлы турылы не білеміз?
13. Сырым Датұлы бастаған көтеріліс қай жылдары болды?
14. Саржан Қасымұлы,Жоламан Тіленшіұлы және Арынғазы Әбілғазұлы бастаған көтерілістер

2-тапсырма: Постер жасау

1-топ. Исатай Тайманұлы

2-топ.Махамбет Өтемісұлы

3-тапсырма: Кестені сәйкестендір

Қарауылқожаның жүгенсіздігіне байланысты Исатай Жәңгір ханға наразылық хатын жолдады	1815 жылы 12 мамырда
Бөкей хан қайтыс болады	1835 ж
сотқа тартылған Исатай ақталып шығады	1812 жылы
Орынбор Шекаралық комиссиясы сташындыққа бекіткен	1817-1823 жылдары
Жайық бөлімінің старшыны	1814 ж

2-сабақ

- 1-тапсырма: Аквариумдағы балықтар
3. 1.Кенесары Қасымұлы бастаған көтеріліс қамтыған аумақ?
(Бүкіл үш жүз)
 6. 2.Кенесары мен Қоқан хандығымен қарым-қатынасының шиеленісіп кетуінің себебі? (1836 жылы оның туған бауыры Саржан сұлтанды, 1840 жылы әкесі Қасым төрені өлтірген болатын)
 7. 3.Кенесары бастаған ұлт-азаттық қозғалыс қай жылдарды қамтиды? (1837-1847жж.)
 7. 4.Көтерілістің басты мақсаты? (Қазақтардың Абылай хан тұсындағы тұсындағы жерді қалпына келтіру, округтерді тарату, отаршылар енгізген алым-салықтарды жою)
 8. 5.1841 жылдың қыркүйек айында үш жүздің өкілдері бас қосқан жиында қандай тарихи оқиға болды? (Кенесары Қасымұлы хан сайланды. Қазақ Хандығы қалпына келтірілді)
 9. 6.1845 жылы Кенесары хан Қоқан хандығынан қандай бекіністерін тартып алды? (Жаңақорған, Созақ, Жүлек)

2-тапсырма: Постер жасау. Ассоциация жасау.

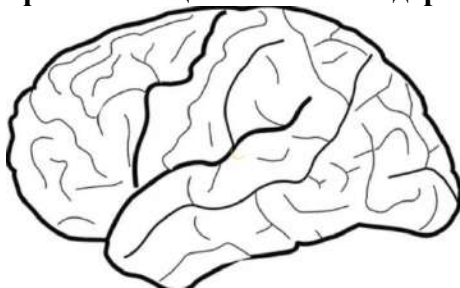
1-топ. Шаруалар көтерілісінің басталу себептері.

2-топ. Жүру барысы және патша үкіметінің көтеріліске қарсы шаралары.

3-топ. Көтерілістің жеңілуі, тарихи маңызы

3-тапсырма: Мидың суретін сал.

Бүгінгі сабақта алған білімдерін жазады

1837-1847 жылдардағы Кенесары Қасымұлы бастаған ұлт-азаттық қозғалыс

1-тапсырма: Тұлғаны таны

Кенесары Қасымұлы

2-тапсырма: Топтық тапсырма. Ассоциация жасау.

1-топ. Көтерілістің басталу себептері

2-топ. Көтерілістің мақсаты

3-топ. Көтерілістің басты қозғаушы күші, аймақтар

3-тапсырма: Блиц- сұрақтар

1. Кенесары Қасымұлы бастаған көтеріліс қамтыған аумақ?

(Бүкіл үш жүз)

2. Кенесары мен Қоқан хандығымен қарым-қатынасының шиеленісіп кетуінің себебі? (1836 жылы оның туған бауыры Саржан сұлтанды, 1840 жылы әкесі Қасым төрені өлтірген болатын)

3. Кенесары бастаған ұлт-азаттық қозғалыс қай жылдарды қамтиды? (1837-1847жж.)

4. Көтерілістің басты мақсаты? (Қазақтардың Абылай хан тұсындағы тұсындағы жерді қалпына келтіру, округтерді тарату, отаршылар енгізген алым-салықтарды жою)

5. 1841 жылдың қыркүйек айында үш жүздің өкілдері бас қосқан жиында қандай тарихи оқиға болды? (Кенесары Қасымұлы хан сайланды. Қазақ Хандығы қалпына келтірілді)

6. 1845 жылы Кенесары хан Қоқан хандығынан қандай бекіністерін тартып алды? (Жаңақорған, Созақ, Жүлек)

2-сабақ

1-тапсырма: Миға шабуыл.

хронологиялық кесте жасау:

Жылдар.	Оқиғалар
1837ж, қараша:	
1838ж, 26мамырда:	
1838ж, күзінен:	
1841ж, тамыз:	

2-тапсырма. Ассоциация жасау.

1-топ. Кенесарының хаттары

2-топ. Көтерілістің тарихы маңызы

3-топ. Көтерілістің жеңілу себебі

3-тапсырма. «Ақиқат/ жалған» әдісі

мәтін	Ақи-	Жал-
-------	------	------

	қат	ған
Патша үкіметі белгіленген шектеулі аймақта ғана көшіп конуға тиіс болды		
Кенесары соғыс қимылдарын толық тоқтатып Ресейге бағынуға тиіс болды		
Кенесарыға қылмыстық істерді қарауға рұқсат берді		
Орынбор ведмоствосына қарайтын қазақтардың барлығы Ресей империясына 3 сом 50 тиын түтін салығын төлеп тұруға міндетті болды		

4-тапсырма: Тарихи сынақ хат

1. Кенесары сарбаздары..... жылы сұлтан Қоңырқұлжа Құдаймендіұлы мен отряды қорғап тұрған бекінісін өртеп жібереді

2. 1844 ж шілденің..... не қараған түнде болған шайқаста Ахметның отрядын қоршап. Кенесарыға қарсы қазақ феодалдарының сұлтаны мерт болды

1856-1860 жылдардағы Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс

• 1-тапсырма: «Миға шабуыл»

1. Көріліс шарпыған жерлер
2. Қазірге тәуелсіздікті алуы кенесарының ролі қандай болды
3. Көтерілісті қолдаушы топтар
6. 4. Кенесарыны қолдаған рулар
7. 5. Кенесарыны қолдаған батырлар

2-тапсырма: Топпен жұмыс.

1-топ. Жанқожа Нұрмұхамедұлы

2-топ. Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған ұлт-азаттық көтеріліс

3-тапсырма: «Қалыпқа келтіру» әдісі.

1. Қоқан ханы 1808 ж (Ташкентті басып алды)

2. 1814 ж басып алды (Түркіс-танды)

3. Қоқандықтарға қазақтар 4 арба секеуіл, 1000 мың бау қамыс төлеугі тиіс еді (6 қой)

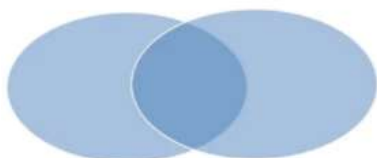
2-сабақ

1-тапсырма: Ойқозғау.

Нұрқожа Сингвейн жасау

2-тапсырма: «**Ойлан, жұптас, бөліс**» әдісі
Кенесары Қасымұлы мен Жанқожа Нұрмахамбедұлы бастаған көтеріліске Венн диаграммасын толтыру

3-тапсырма: Кестені толтыр
Жанқожа Нұрмұхамедұлы бастаған көтеріліс

Мерзімі	
Қозғаушы күші	
Мақсаты	
Негізгі шайқастар	
Тарихи маңызы	

1847-1858 жылдардағы Есет батыр бастаған көтеріліс

1-тапсырма: «**Кім жылдам**» әдісі

«Ж.Нұрмұхамедұлының Ресей үкіметіне қарсы көтерілісі»

аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері

2-тапсырма: Топпен жұмыс. Постер жасау.

1-топ. Есет батыр

2-топ. Есет батырдың бастаған көтерілісі

3-тапсырма: Жеке жұмыс. Аяқталмаған сөйлем

1. Өмір сүрген жылдары.....
2. Мінезіндегі қасиеттері.....
3. Көтерілісте негізгі оқиғалардың хронологиясы.....
4. Жеңілу себептері.....

2-сабақ

1-тапсырма: «Кім жылдам» әдісі «Есет батыр бастаған көтеріліс»

аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері

2-тапсырма: Жүппен жұмыс. Ақиқат/жалған

Мәтін	Ақиқат	жалған
<u>1838</u> жылы <u>Жоламан батырмен</u> тізе қосып, көтеріліске шығып, Елек қорғанына шабуыл жасады.		
<u>1847-1878</u> жылдары <u>Жанқожа батырмен</u> бірге <u>Қоқан</u> , <u>Хиуа хандықтарына</u> қарсы шықты		
<u>1863</u> жылы қабақ руының басқарушысы болып тағайындалады.		
<u>1878</u> жылы ол қызметтен босатылады.		
<u>1888</u> жылы қартайған шағында дүние салды.		

3-тапсырма: Блиц сұрақтар. Автордың орындығы . Бір оқушы шығып сабақта алған теориялық білімн баяндап береді

1868-1870 жылдардағы Орал, Торғай және Маңғыстаудағы қазақ халқының азаттық күресінің батырлары

1-тапсырма: Миға шабуыл . Картанадан Орал, Торғай және Маңғыстауды табады

- Орал қай жерде орналасқан?
- Ауданы қанша?
- Торғай қай жерде орналасқан?
- Ауданы қандай?
- Маңғысау қайда орналасқан?
- Ауданы қандай?

2-тапсырма: Ассоциация құру.

- Торғайдағы көтерілістер
- Оралдағы көтерілістер

3-топ. Маңғыстаудағы көтерілістер

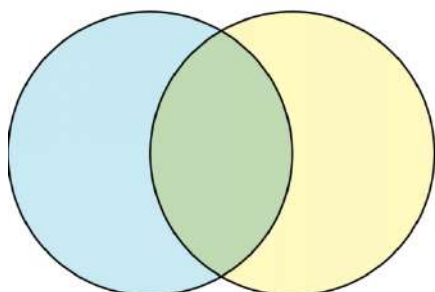
3-тапсырма: Блиц сұрақтар

- 1.Сыр бойы қазақтардың Орта Азия мемлекеттеріне қарсы күреске шығуының себептері қандай ?
2. Халық батыры Жанқожа Нұрмұхамедұлының Хиуа мен Қоқан хандықтарына қарсы күресі туралы не білесіңдер?
- 3.Қазақтардың патша үкіметіне қарсы күреске шығуының негізгі себептерін атаңдар
4. Есет батыр патша үкіметіне қарсы қандай іс-қимылдар жасады? 5.Көтерілістің ортақ және ерекше белгілерін атаңдар
6. Көтерілістің жеңілу себептерін атаңдар

2-сабақ

1-тапсырма:Венн диаграммасы

Орал, Торғай көтерілісін Маңғыстау көтерілісімен салыстыру («Венн диаграммасы»)

2-тапсырма: Кластер жасау. Көтеріліс ошақтарын картаға түсір

3-тапсырма: 1868-1870 жж. Орал, Торғай және Маңғыстау қазақтарының отаршылдыққа қарсы күресі (тарихи эссе)

1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс және оның жетекшілері

1-тапсырма: «Күн шуақ» әдісі Амангелді Иманов

2-тапсырма: «Бірік, бөліс» әдісі

1-топ.1916 жылығы Ұлт-азаттық көтеріліс себептері және басталуы

2-топ. Көтерілістің ірі орталықтары

3-топ. Көтерілістің жеңілу себептері, тарихи маңызы

3-тапсырма: Автор орындығы сабақта алған теориялық білімдерін баяндайды

2-сабақ

1-тапсырма:

Блиц-сұрақ әдісі

6. Ұлт-азаттық қозғалыс дегеніміз не?
7. Оның жетекшілері кімдер?
8. Қозғалыстың негізгі себептері
9. Салдары қандай?
10. Жеңілу себебі?

2-тапсырма: Сандар сөйлейді . Кестен толтыр

201	
161	
446000	
121700	
51800	
2400000	

3-тапсырма. Көтеріліс ошақтарын картада кескінде

Алаш қайраткерлері.Мемлекеттік Думадағы қазақтар

1-тапсырма: Тест тапсырмасы

1. 1916 ж ұлт-азаттық қозғалыстың ірі орталығының бірі
А) Жетісу
В) Ақмола
С)Верный
Д) Семей
Е) Түркістан
2. 1916 жылғы көтерілістің негізгі қозғаушы күші:
А) Қазақ байлары
В) Қазақ интнллигенциясы

- С) Қазақ болыстары
Д) Қазақ шаруалары мен қолөнершілері

3. 1916 жылғы көтеріліске байланысты орыс патшасы қай генералды Түркістан өлкесіне генерал – губернатор етіп сайланды:

- А) Кировты
В) Куропаткинді
С) Курносовты
Д) Константиновты
Е) Кирюхинді

4. 1916жылғы көтерілістің сипаты

- А) Буржуазиялық
В) Ұлт-азаттық
С) Демократиялық
Д) Либералдық
Е) Социалистік

5. «Қазақ» газетінде басылған «Тағы соғыс» мақаласының авторы?

- А) А. Байтұрсынов
В) Ш. Құдайбердиев
С) Ә. Бөкейханов
Д) Ж. Аймауытов
Е) М. Дулатов

6. 1916 ж. тамызда 5000 астам көтерілісшілер жазалаушы отрядын талқандап, басып алған жәрменке?

- А) Токмақ
В) Бішкек
С) Ыстықкөл
Д) Қарқара
Е) Ұзынағаш

7 Торғайдағы көтеріліс сардарбегі, Амангелдінің серігі, мерген. . . .

- А) Мұнай
В) Ә. Жанбосынов
С) Е. Курев
Д) Кейкі батыр
Е) Ұ. Саурықов

2-тапсырма: Топпен жұмыс. Постер жасау.

1-топ. Қазақ зиялыларының қызметі.

2-топ. Алаш партиясының құрылуы.

3-топ. Жазалу Лагерлері

3-тапсырма: Мен білдім әдісі. Кестені толтыру

Әлихан Бөкейханов.	
Ахмет Байтұрсынов	
М.Дулатов	
Ш.Құдайбердіұлы	
Ж.Аймауытов	

1-тапсырма: Ассоциация жасау

1. 1917ж Ресейде неше мемлекеттік төңкеріс болды. (екі)
2. Алғашқы қандай төңкеріс болды. (ақпан)
3. Ақпан төңкерісінде кім тақтан құлады. (П Николай)
4. П Николай тақтан құлатылды орнына қандай мемлекет құрылды? (уақытша үкімет)
5. Оны кімдер басқарды? (министрлер)
6. Большевиктер кімдерге үгіт - насихат жүргізді? (солдаттар мен жұмысшыларға)
7. Көтерілісшілер не деп ұрандады?
8. Қандай талаптар қойылды?

2-тапсырма: Кластер жасау

1-топ. Түркістан Автономиясы.

2-топ. М.Шоқай.

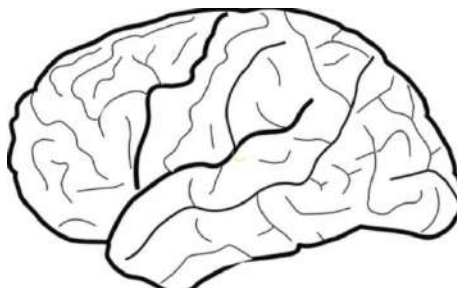
3-топ. М.Тынышбаев

3-тапсырма: Венн диаграмма

(Алашорда мен Түркістан автономиясының ұқсастықтарын табу)

4-тапсырма: Мидың суретін сал.

Бүгінгі алынған ақпараттарды жазып шық.

1929-1931 жылдардағы ұжымдастыруға қарсы шаруалар көтерілістері.

1-тапсырма. Тест сұрақтары

1. Ұжымдастыру жылдары республика аумағында қанша толқулар мен көтерілістер орын алды?
А) 372 В) 572 С) 272

Себебі:

2. Қазақстанда 1929 - 31 жылдардағы қарулы көтерілістің себебі не?

- А) Ауылшаруашылығы салығының көбеюі
- В) Күштеп ұжымдастыруға қарсылық
- С) Шаруалардың шұрайлы жерлерінен айырылуы.

3. Ұжымдастыру жылдары бандиттік - басмашы қозғалысының көрінісі деп бағаланған көтеріліс?

- А) Батпаққара көтерілісі
- В) Семейдегі көтеріліс
- С) Созақтағы көтеріліс

2-тапсырма: «Кім жылдам» әдісі. Жүппен жұмыс

«1929-1931 жылдардағы ұжымдастыруға қарсы шаруалар көтерілістері.»

аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері

3-тапсырма: Қайталау сұрақтары

1. “Ауылды кенестендіру” ұранымен Қазақстанда “жаңа революция” жүргізудің идеялық - саяси негізін кім жасады?
2. Ф. Голощекиннің идеясына қарсы шыққан кімдер, оларға қандай айып тағылды?
3. 1928 жылғы декрет не туралы?
4. Ұжымдастыру кезіндегі асыра сілтеушілік зардаптары туралы не білесің?
5. “Бесеудің хаты” мен Т Рысқұлов жазған хаттың тарихы қандай?
6. Ауылды жаппай ұжымдастырудың тигізген әсері қандай?

Қарақұм көтерілісі

1-тапсырма: Картамен жұмыс.

Көтеріліс болған аймақты көрсет

2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс «қарақұм көтерілісі»

аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері

3-тапсырма: Хабарлама әдісі .

Оқушылардан өздерінің не үйренгенін көрсететін мәтіндік хабарлама (SMS) құрастыруды. Мәтін 50 сөзден аспауы керек.

Сарбаздар көтерілісі

1-тапсырма: Картамен жұмыс.

Көтеріліс болған аймақты көрсет

2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс

«Сарбаздар көтерілісі»

аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері

3-тапсырма: Ия/жоқ әдісі .

мәтін	ия	жоқ
Сарбаздар (ырғыз) көтерілісі сталиндік-голощекиндік зорлық-зомбылыққа, қуғын-сүргінге қарсы Ақтөбе округінің Ырғыз ауданының шаруаларының бас көтеруі		
Көтеріліс 1930 ж. 20 ақпанда басталды.		
Наразылыққа қатысушылар ақпан айында белгілі діндар Мұқатай Саматовтың мешітінде жиналыс өткізді		
Өз орталарынан Евсеевті хан сайлайды.		

Жазалау 1931 ж. шілдесінен 1932 ж. наурызына дейін созылды		
Нәтижесінде барлығы 42 адам ату жазасына кесіліп, 262 адам әр түрлі мерзімге сотталды және жер аударылды.		

«Жетісу көтерілісі»

1-тапсырма: Картамен жұмыс.
Көтеріліс болған аймақты көрсет

2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс

аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері

3-тапсырма: Кестені сәйкестендір

1916 жылғы	жаппай кара жұмысқа алуға және жергілікті өкімет орындарының озбырлығына қарсы Қазақстанның жержерінде ашынған халық толқулары өріс алып, бірте-бірте қарулы көтеріліске ұласа бастады
Шілденің аяғы мен тамыздың басында	қазақ пен қырғыз атамекендерін тастап, құлжа елкесі мен Қашғарияға бас сауғалады
28 шілдеде.	патшалық Ресейдің отаршылдық саясатына қарсы шыққан жергілікті халықтың ұлт-азаттық қозғалысы
300 мыңнан астам	Ресей патшасы II Николай империяны қысылшаң жағдайдан құтқару үшін қазақтарды, өзбектерді, төжіктерді,

	түрікмендерді, дүнгендер мен ұйғырларды майдандағы қара жұмысқа алу туралы жарлық (қ. Он алтыншы жылғы көтеріліс) шығарды
1916 ж. 25 маусымда.	. <u>Жетісу облысының</u> әскери комиссары жұмысқа алуға қарсы шықпау, көтерілісті тоқтату туралы жарлық берді, жарлықты орындамаған жағдайда көтерілісті әскер күшімен басамын деп қорқытты.

Маңғыстаудағы халық қозғалысы

1-тапсырма: Картамен жұмыс.

Көтеріліс болған аймақты көрсет

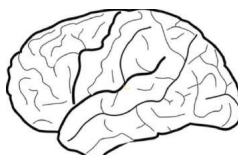

2-тапсырма: Кестені толтыр жүйпен жұмыс

«Маңғыстаудағы халық көтерілісі»

Себебі	
Көтеріліс барысы	
Көтеріліс нәтижесі	

3-тапсырма: Мидың суретін сал.

Қордай көтерілісі

1-тапсырма: Картамен жұмыс.

Көтеріліс болған аймақты көрсет

-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс
«Қордай көтерілісі»

аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері

3-тапсырма: Блиц- сұрақтар

6. Қордай көтерілісі қай жылы болды?
7. Қай жерде болды?
8. Негізгі себебі не?
9. Көтерілісті кім басқарды?

Көтеріліс нәтиесі

Созақ көтерілісі

1-тапсырма: Картамен жұмыс.
Көтеріліс болған аймақты көрсет

2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс
«Қордай көтерілісі»

аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері

3-тапсырма. «Ақиқат/ жалған» әдісі

мәтін	Ақи-қат	Жал-ған
Жамбыл облысы Сарысу		

ауданы мен Түркістан облысы Созак ауданында Кеңес өкіметінің 1930 жылғы асыра сілтеушілік саяси және экон. шараларына қарсы көтерілген халық қозғалысы.		
1930 ж. күзде Сарысу ауданының бір топ ауқатты адамдары тәркіленді		
Қызылорда, Алматы түрмелеріне, одан Мәскеудің Бутыркасына қамалып, сол жақта әйгілі “төрттік” шешімімен сотталды.		
“Сарысу ауданы ГПУ өкілі Тыныштықбаевты атыс кезінде бандиттер өлтірген		

Шұбартау көтерілісі

1-тапсырма: Картамен жұмыс.
Көтеріліс болған аймақты көрсет

2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс
«Шұбартау көтерілісі»

аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері

3-тапсырма: «Қалыпқа келтіру» әдісі.

1 Шұбартау көтерілісі –өкімшілік саясатына қарсы халық толқуы ([кеңес үкіметінің](#))

2. 1931 ж. наурыз айында [Шығыс Қазақстан облысының](#)болған.(Шұбартау ауданында)

3. [1930](#) жылдың басынан кең өрістеген ауқатты шаруаларғақарсы олардың шаруашылықтарын түгелдей дерлік күйретіп үлгерді. (кеңес өкіметінің қатал саясаты)

4. Көтерілісті 77 жастағы басқарды([Қарамүрзин Мырзаш](#))

5. Қазақстанның өз ішіндегі аудандарға..... мерзімге 17 адам жер аударылды, шартты түрде 22 адам сотталды (3 жылдан 5 жылға дейінгі)

Батпаққара көтерілісі

1-тапсырма: Картамен жұмыс.

Көтеріліс болған аймақты көрсет

2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс

«Батпаққара көтерілісі»

аумағы	Көтеріліс себептері	Негізгі шайқастар	Салдары мен маңызы	Жеңілу себептері

3-тапсырма: «Мен саған ,сен маған» әдісі арқылы сұрақтар қойылады

1958 жыл Теміртау оқиғасы

1-тапсырма: Картамен жұмыс.

Оқиға болған аймақты көрсет

2-тапсырма: Кестені толтыр жұппен жұмыс

«Теміртау оқиғасы»

Себебі	
Көтеріліс барысы	
Көтеріліс нәтижесі	

3-тапсырма: Кіл жайғыштағы сұрақтар

6. Теміртау оқиғасы қай жылы болды?
7. Көтеріліс болғай аймақ
8. Негізгі себебі не?
9. Көтерілістің қозғаушы күші кімдер?
10. Көтеріліс немен аяқталды?

1979 жыл "Неміс автономиясын " құру саясатына қарсы қозғалыс

1-тапсырма: Ассоциация құру.

Неміс автономиясы

2-тапсырма: Жұппен жұмыс. Ақиқат/жалған

Мәтін	Ақиқат	жалған
1979 жылы Қазақ КСР аумағында Неміс автономиялық облысын құру жөніндегі сәтсіз жоба		
Ерментау қаласын автономияның астанасы ету ұсынылды; автономияның ауданы 36 мың шаршы км, ал халқы 102 мың адамды құрар еді.		
Автономияға Целиноград (Ерейментау) , Қарағанды (Молодежный) және Түркістан облыстарының бірқатар аудандарын қосу ұсынылды		
автономияның басшысы Целиноград облысы Краснознаменск аудандық партия комитетінің бірінші хатшысы, ұлты неміс Андрей Браун/А. Коркин болуы керек еді		

3-тапсырма: Кестені толтыр

Автономия құрудың алғышарттары	
Автономия құру жобасы	

1986 жыл Желтоқсан оқиғасы

1-тапсырма: Миға шабуыл

1. Желтоқсан оқиғасы қай жылы болды?
2. Оқиға қай жерде болды?
3. Көтерілістің негізгі себебі не?
4. Көтерілістің негізгі қатысушылары кім?
5. Көтерілісті кім басқарды?
6. Көтеріліске қатысқан тұлғаларды ата.

2-тапсырма: Ассоциация құру.
1-топ. Желтоқсан оқиғасы

3-тапсырма: Кестені толтыр

Себебі	
Көтеріліс барысы	
Көтеріліс нәтижесі	

1989 жыл Жаңаөзен оқиғасы

1-тапсырма: «Ыстық орындық» әдісі.

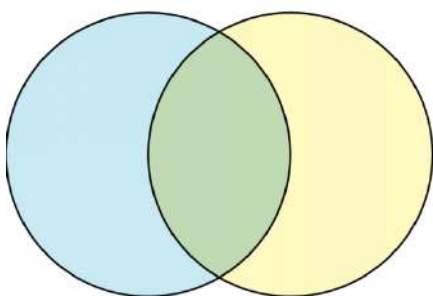
1. Жаңаөзен оқиғасы қай жылы болды?
2. Оқиға қай жерде болды?
3. Көтерілістің негізгі себебі не?
4. Көтерілістің негізгі қатысушылары кім?
5. Көтерілісті кім басқарды?
6. Көтеріліске қатысқан тұлғаларды ата.

2-тапсырма: Жұппен жұмыс. Кестені толтыр

Себебі	
Көтеріліс барысы	
Көтеріліс нәтижесі	

3-тапсырма: Венн диаграммасы

Желтоқсан оқиғасы мен Жаңаөзен оқиғасының ұқсастығы мен айырмашылығы

Глоссарий

Анархия (гр. anarchic) – басшысыздық, өкіметсіздік.

Аристократия – билеушісі социумның жоғарғы, артықшылыққа ие болған тобы, бай немесе ақсүйектер. 2) билік ақсүйектер қолында болатын мемлекеттік басқару формасы.

Ассимиляция – саны аз, саяси-әлеуметтік ахуалы төмен халықтың өзінен саны да, қуаты да көп халықтың басыңқы ықпалы нәтижесінде оның құрамына біртіндеп сіңіп, жқтылып кету құбылысы.

Ассимиляциялық саясат – мемлекеттердің шовинистік саясаты, қаналған халықтың ұлттық тілін, мәдениетін, дінін, күштеп тану арқылы жүзеге асырылады.

Әлеуметтік әділеттілік – қоғамдағы барлық тұлғаларға әлеуметтік топтардың саяси және экономикалық құқықтарының тең болуы, оларға бірдей мүмкіндіктер беру.

Әлеуметтік мүдде – жеке адамның немесе әлеуметтік топтың саяси, рухани және экономикалық қажеттіліктерінің жиынтығы.

Басқару әдісі – үкіметтік органдардың ұйымдық тәртібі, сондай-ақ өлкенің құрылуы, ерекшеліктері және мемлекеттің халықпен өзара қатынасы.

Бодандық – монархиялық елдің басқа елді өзіне бағынуға мәжбүр етуі.

Большевизм – саяси ой ағымы және Ленин бастаған саяси қозғалыс. РСДРП-ның (1930) II съезінде басшы органдар сайлауы кезінде Ленин жақтастары көп дауысқа ие болып, большевиктер деп атала бастады.

Билік – бедел, құқық, қанау арқылы адамдар өызметіне ықпал ету мүмкіндігі. 1) беделді, күш, құқықты, жігерді қолдана отырып біреуге ықпал ету қабілеттілігі.

2) саяси үстемдік, саяси органдар жүйесі саясатты іске асыру құралы.

Бодандық – еркі жоқтық, тәуелділік.

Буржуазия — әлеуметтік топ, қоғам табы, кейінгі орта ғасыр кезеңінде пайда болды, буржуазиялық төңкерістер нәтижесінде үстемдікке ие болған.

Буржуазиялық төңкерістер — әлеуметтік төңкеріс, оның негізгі мақсаты феодалдық құрылысты немесе оның қалдықтарын жою, буржуазия билігін орнату, буржуазиялық мемлекет құру.

Бюрократия – шенеуніктер билігі, билік жүйесі, ал қоғам алдындағы белгілі бір функциялар мен артықшылартарға ие билік аппараттардың көмегімен іске асырылады.

Демократия – халық билігі, саяси құрылыс, онда халық билігінің тәсілдері мен түрлері бекітіліп, тәжірибе жүзінде іске асырылады.

Национализация – жеке кәсіпорындардың мемлекет меншігіне өтуі, яғни мемлекеттің тұтастай немесе жекелеп сатып алуы.

Отаршылдық – күшті державаның өзінің аумақтық бақылауын неғұрлым әлсіз елге немесе халыққа тарататын саясаты мен тәжірибесі.

Өкіметтің бөлінісі – ешқандай мемлекеттік орган, жеке тұлға мемлекеттің тұтастығына кепілдік бере алмайды. Сондықтан үкімет үш бұтаққа бөлінген. Олар заң шығарушы, атқарушы және сот жүйесі.

Өркениет – материалдық және рухани мәдениеттің, қоғамдық дамуының деңгейі.

Пакт – келісім, халықаралық келісім-шарт.

Партия – ойлау жүйелері бір мақсатқа біріккен қоғамның өкілдік тобы.

Партиялық жүйе – елдегі барлық елеулі партиялар, олардың өзара қатынасы және (кейде) сайлау жүйесі.

Патриотизм – Отанға деген сүйіспеншілік, әр адамның өз Отанын қорғауы, сол үшін жанын да, қанын да береді.

Саяси тәртіп – мемлекет және қоғамда басқарудың әдісі, әрине, үкімет тарапынан. Саяси тәртіптің демократиялық, авторитарлық, тоталитарлық жүйелері болады.

Саясат – қоғамда, әлеуметтік топтар арасында, ұлттар арасында маңызы зор сөз жүйесі және оны іспен қабыстыру.

Федерация – жаңа біріккен мемлекет құру мақсатындағы бірнеше мемлекеттер одағы. Оның құрамына енген мемлекеттер федерация субъектісі ретінде құқықтарының бір бөлігін сақтап қалады.

Ұлт – тарих қалыптастырған әлеуметтік жағдайы, тілі, діні, бір белгілі бір жерді мекен еткен мәдениеті, тілі бір елдің тобы.

Ұлттық мүдде – үкімет белгілейтін мемлекет мүддесі.

Ұлтсыздық – ассимиляция салдары, ұлт болмысындағы ауыр дерт, басқа ұлттармен аралас-құраластық, жақындасудың шегінен аттап, оларға сіңіп кету.

Ұлт-азаттық қозғалыс - отар елдерге тән құбылыс.

Ұлт-азаттық қозғалыстың басты мақсаты - ұлтты езгіден азат ету, оның ұлттық мүддесін қорғайтын мемлекеттілігін қалпына келтіру, отаршылдық билікті жою арқылы ұлттық дербестікке қол жеткізу.

Ұлт-азаттық қозғалыс - отар халықтардың отарлық езгіге қарсы жалпы халықтық күресі.

Ұлт-азаттық қозғалыс дегеніміз- отарлық тәуелділіктегі халықтардың жат-жұрттық езгіге қарсы жалпыұлттық күресі.

Ұлт-азаттық қозғалыс- бұл ұлттық, әлеуметтік, рухани, экономикалық, саяси, діни қайшылықтардың түйіні.

Ұлт-азаттық қозғалыстың бірінші кезеңі- XVIII ғасырдың соңы мен XIX ғасырдың екінші жартысы аралығын қамтиды. Қазақ қоғамындағы қалың бұқара атсалысқан азаттық қозғалыстың бұл алғашқы кезеңінде белгілі бір объективті себептерге байланысты әлеуметтік топ жетекші рөл атқарды.

Ұлт-азаттық қозғалыстың екінші кезеңі- зиялылар тобының қызметімен байланысты. Әлихан Бөкейханов, Ахмет Байтұрсынұлы, Міржақып Дулатұлы және т.б. ұлт тағдыры мен оның табиғи сұраныс –тілектерін, сондай-ақ ұлттық мүмкіндіктерді ортақ мақсаттарға жұмылдыра алатын заман талабына сай қабілетті әлеуметтік күшті көрсете бастайды.

Ұлт-азаттық күрестің үшінші кезеңі- Кеңестік билік жағдайында жүрді. Жер мәселесінің толық шешімін таппауы, ішкі Ресейден қазақ жеріне қоныс аударудың толастамауы, өнеркәсіптің шикізаттық сипат алуы, орыстандыру үдерісі, қазақ ұлтының өзін-өзі мемлекеттік басқару үмітінің ақталмауы азаттық үшін қозғалыстың жаңа мазмұн алуына негіз болды.

Эволюция — өрлеу, өркендеу.

Революция – 1) түпкілікті төңкеріс, бір сапалы жағдайда екіншісіне ауысуы. Ойдың, қоғамның және табиғаттың диалектикалық даму заңдылықтарының көрінуі; 2) мәдениеттегі ғылымдағы, дүниеге деген көзқарастағы, экономика мен қоғамдағы түбегейлі сапалы өзгеріс.

Репрессия – қатаң жазалау шаралары, мемлекеттің оқшау ойлаушыларға қарсы әрекеті.

Реформа – қайта құру, өзара, қоғамдық өмірдің бір қырын қайта құру. Мұнда өмір сүріп отырған әлеуметтік құрылыстың негізі жойылмайды.

Тарихнама – (гр. Тарихи баяндау) – арнайы тарихи ғылым. Тарихи білімін және тарих ғылымының дамуын зерттейді.

Тарих – (өткен туралы әңгіме) – табиғат пен қоғам дамуының үдерісі.

Толеранттылық – шыдамдылық.

Тоталитаризм – қоғамдық өмірдің барлық саласына бақылау орнатқан мемлекеттік билік.

Саяси элита – саяси жетекшілер тобы. Үкімет, мемлекет ісіне ықпал ететін саяси күш.